Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за колективното управление на авторското право и сродните му права

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет на закона

Чл. 1. Този закон урежда отношенията, свързани с колективното управление на авторското право и сродните му права при използването на произведения и други обекти на закрила, и дейността на организациите за колективно управление на права и независимите дружества за управление на права. Той определя и изискванията за получаване на многотериториално разрешение за използване на музикални произведения онлайн.

Основни положения

Чл. 2. (1) Колективно управление на права по смисъла на този закон означава предприемане на действия по управлението на авторски или сродни на тях права едновременно от името и за сметка на повече от едно лице – носители на някое от тези права, в тяхна обща полза.

(2) Управлението на авторските и сродните им права включва:

1. отстъпване на права за използване на произведения или други обекти на закрила;

2. наблюдаване, анализ и оценка на използването и спазването на авторското право и сродните му права;

3. изготвяне и приемане на тарифи за размера на възнагражденията, дължими за използването;

4. събиране на приходите от използването на отстъпените права, както и от права за получаване на дължими по силата на закона възнаграждения, включително компенсационни такива;

5. разпределяне и изплащане на събраните от използването суми на носителите на права;

6. проверка на информацията, свързана с отчетите, предоставени от ползвателите, по отношение използването на отстъпените права;

7. защита на управляваните права.

(3) Не се счита за колективно управление на права по смисъла на този закон дейността на продуцентите на филми или други аудиовизуални произведения, на продуцентите на звукозаписи, радио- или телевизионните организации, които наред със своите права отстъпват и права, които са им били отстъпени въз основа на индвивидуални договори или са възникнали по закон, както и дейността на разпространителите на аудиовизуални произведения и звукозаписи, издателите, в т.ч. издатели на музикални произведения, агентите или други посредници, които действат и в свой интерес.

Субекти на колективното управление на права

Чл. 3. (1) Колективно управление на авторски и сродни на тях права може да се извършва от:

1. организации за колективно управление на права;

2. независими дружества за управление на права.

(2) Организация за колективно управление на права по смисъла на ал. 1, т. 1 означава сдружение с нестопанска цел, което е оправомощено по договор за възлагане или по други договорни условия, или по закон да управлява авторски или сродни на тях права едновременно от името на повече от един носител на такива права в тяхна обща полза и за тяхна сметка като негова единствена или основна дейност и което е собственост на своите членове или се контролира от тях.

(3) Независимо дружество за управление на права по смисъла на ал. 1, т. 2 означава търговско дружество, което е оправомощено по договор за възлагане или по други договорни условия, или по закон да управлява авторски или сродни на тях права едновременно от името на повече от един носител на такива права в тяхна обща полза и като негова единствена или основна дейност и което не е притежавано, нито контролирано пряко или непряко, изцяло или частично от носители на такива права.

(4) Организациите за колективно управление на права и независимите дружества за управление на права обработват предоставените им лични данни в съответствие с изискванията на Закона за защита на личните данни.

(5) Организациите за колективно управление на права и независимите дружества за управление на права действат в интерес на носителите на права, които представляват, и не им налагат задължения, които не са обективно необходими за защита на правата и интересите им или за ефективното управление на правата им.

Приложимост

Чл. 4. (1) Разпоредбите на глави първа до девета с изключение на чл. 53, ал. 2 се прилагат за всички организации за колективно управление на права, а разпоредбите на глава осма, както и на чл. 53, ал. 2 се прилагат само за тези от тях, които управляват авторски права върху музикални произведения чрез разрешаване на използването им онлайн на многотериториална основа.

(2) Разпоредбите на този закон се прилагат и за организации и дружества, притежавани или контролирани пряко или непряко, изцяло или частично от организации за колективно управление на права или от независими дружества за управление на права, при условие че упражняват дейност, която, ако се осъществява от организацията за колективно управление на права или от независимото дружество за управление на права, би попаднала в приложното му поле.

Глава втора

РЕГИСТРАЦИЯ

Изискване за регистрация

Чл. 5. (1) Колективно управление на авторски или сродни на тях права на територията на Република България се осъществява след регистрация. Регистрацията се извършва със заповед на министъра на културата. Регистрираните лица се вписват в публичен Регистър на лицата, извършващи колективно управление на авторски и сродни на тях права към министъра на културата, наричан по-нататък „регистъра”.

(2) Регистрацията по ал. 1 е безсрочна.

(3) Министърът на културата може да делегира правомощията си по тази глава на оправомощен от него заместник-министър.

Условия за кандидатстване

Чл. 6. (1) За регистрация по чл. 5 могат да кандидатстват сдружения и дружества, регистрирани по българското законодателство, както и дружества, регистрирани като търговци съгласно законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, които отговарят на условията по този закон.

(2) За регистрация по чл. 5 може да кандидатства и лице, отговарящо на условията по този закон, което е придобило право да управлява колективно авторски или сродни на тях права съгласно законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, както и организации, които са създадени на територия извън Европейския съюз, но желаят да упражняват дейност на територията на Република България.

Недопустимост на регистрацията

Чл. 7. (1) Не може да бъде регистрирано по този закон юридическо лице, което е в производство по несъстоятелност или ликвидация.

(2) Не може да бъде регистрирано като независимо дружество за управление на права по чл. 3, ал. 1, т. 2 дружество, което извършва една или няколко от следните дейности:

1. дейност на продуцент на филми или на други аудиовизуални произведения, както и разпространители на такива произведения;

2. дейност на продуцент на звукозаписи;

3. дейност на радио- или телевизионна организация;

4. дейност на издател, в т.ч. на издател на музикални произведения;

5. дейност на агент или друг посредник на носители на права;

6. дейност на ползвател на произведения или на други обекти на закрила.

Подаване и разглеждане на заявление за регистрация

Чл. 8. (1) Регистрацията по чл. 5 се извършва след подаване на заявление по образец. В него се посочват категориите права, видовете права и произведения или други обекти на закрила, за които ще се отнася колективното управление.

(2) Към заявлението се прилагат:

1. документ, удостоверяващ създаването на сдружението - заявител, и удостоверение за актуално състояние, а когато заявителят е чуждестранно лице – съответен документ, издаден не по-късно от един месец преди датата на подаване на заявлението;

2. заверено копие от карта за идентификация по регистър БУЛСТАТ, когато заявителят е сдружение с нестопанска цел;

3. заверено копие от устава, когато заявителят е сдружение с нестопанска цел, а когато заявителят е чуждестранно лице – съответен документ за създаването му;

4. списък на членовете с посочване в какво качество членува съответното лице, когато заявителят е сдружение с нестопанска цел, съответно списък на носителите на авторски или сродни права, които са възложили управлението им на търговско дружество, придружен със заверено копие от договорите, когато заявителят е търговско дружество;

5. списък на сродните чуждестранни организации, с които има сключени договори за взаимно представителство, и заверени копия от тези договори с посочване на категориите права, видовете права и произведения или други обекти на закрила, срока и територията, за които на организацията са отстъпени права за колективно управление, когато заявителят е сдружение с нестопанска цел;

6. заверено копие от правилата за разпределение на приходите от възнаграждения;

7. декларация за отсъствието на пречки по чл. 7, ал. 1, а когато заявителят е търговско дружество – и декларация по чл. 7 ал. 2;

8. декларация за адреса на интернет страницата на заявителя и за обстоятелствата по ал. 6, т. 2 и 3;

9. документи, удостоверяващи създаването и придобиването на право да управлява колективно авторски или сродни права за заявител по чл. 6, ал. 2;

10. заверено копие от споразумение за представителство в случаите по ал. 7;

11. документ за платена такса за разглеждане на заявлението.

(3) Когато организация за колективно управление на права желае да управлява авторски права по смисъла и по реда на глава осма, тя трябва да заяви това изрично и писмено. Заявлението трябва да бъде придружено от декларация за наличието на условията по чл. 43. В случай че по време на процедурата по регистриране постъпи заявление от друга организация за управление на същите права, регистрация получава организацията, която вече е регистрирана за управление на такива права за територията на Република България, а когато няма такава – организацията с по-голяма представителна власт. В случай че вече има регистрирана организация, кандидатстващата организация следва да представи споразумение за представителство с регистрираната организация по реда на ал. 7.

(4) Заявлението и документите по ал. 2 и 3 се подават на български език. Ако документ по ал. 2, т. 3 и 7 е на чужд език, той трябва да бъде придружен от точен превод на български език.

(5) Заявлението по ал. 2 с приложените документи се подава на хартиен носител или по електронен път чрез използване на квалифициран електронен подпис при спазване изискванията на Закона за електронния документ и електронния подпис.

(6) Регистрация се извършва, когато сдружението или дружеството отговарят на следните изисквания:

1. оправомощени са от носители на авторски или сродни на тях права с писмени договори да управляват от тяхно име посочените в заявлението категории права, видове права и произведения или други обекти на закрила, да събират дължимите за това възнаграждения в съответствие с уговореното в тези договори или в съответствие с определеното в закон и да разпределят събраните суми между носителите на права.

2. ползват административен офис и имат служители, наети по договор, необходими за управлението на правата;

3. разполагат с компютърно оборудване, лицензиран софтуер и бази данни за носителите на права и на произведенията или другите обекти на закрила, които позволяват извършването на разпределението и изплащането на възнагражденията на носителите на права;

4. отговарят на условията по чл. 43, когато заявлението е по глава осма от този закон.

(7) Когато заявлението за регистрация се отнася до управлението на права за излъчване, предаване или препредаване, публично изпълнение или за предлагане по безжичен път или по кабел на достъп на неограничен брой лица до произведения или други обекти на закрила, или до части от тях по начин, позволяващ този достъп да бъде осъществен по време и по място, индивидуално избрани от всеки от тях, по смисъла на Закона за авторското право и сродните му права или само за някое от тези права и за това вече има регистрирана организация за колективно управление на права, кандидатстващата организация може да получи регистрация само след представяне на споразумение за представителство с тази организация. Споразумението оправомощава регистрираната организация да разрешава използването на репертоара на кандидатстващата организация и да събира възнагражденията съобразно утвърдената от министъра на културата тарифа за размера на дължимите възнаграждения за това използване. Регистрираната организация не може необосновано да откаже сключването на споразумение. Правилата по тази алинея се прилагат и по отношение на кандидатстващи за регистрация независими дружества за управление на права, за които също се

изисква споразумение с вече регистрирана организация за колективно управление на права, с изключение на случаите, когато заявлението се отнася до управление на права за публично изпълнение.

(8) В случаите, когато за регистрация за управлението на правата, посочени в ал. 7, или за някое от тях кандидатстват повече от една организация за колективно управление на права или независимо дружество за управление на права и за това няма регистрирана вече организация или дружество, регистрация получава организацията или дружеството с по-голяма представителна власт.

(9) Министърът на културата проверява наличието на изискванията по ал. 1-8 и дали към заявлението са приложени документите по ал. 2. Когато заявлението и приложенията към него не отговарят на посочените изисквания, кандидатът се уведомява за това, като му се предоставя едномесечен срок за отстраняване на нередовностите заедно с указания, че при неотстраняването им производството ще бъде прекратено.

(10) Заявлението по ал. 1 и приложените към него документи се разглеждат в двумесечен срок от подаването им, а в случаите по ал. 9 - от отстраняването на нередовностите.

(11) В срока по ал. 10 министърът на културата издава заповед за регистрация или за отказ за регистрация. На регистриран заявител се издава удостоверение за регистрация.

(12) Удостоверенията по ал. 11 са безсрочни и съдържат:

1. номер и дата на издаване;

2. наименование, седалище и адрес на управление, данни за регистрацията и представителството на регистрираното юридическо лице и единен идентификационен код по БУЛСТАТ, съответно ЕИК;

3. категориите права, видовете права и произведения или други обекти на закрила, за които се отнася управлението, а при наличието на споразумение за представителство по ал. 7 – и организацията, оправомощена да управлява тези права;

4. информация за договорите по чл. 3, ал. 3, с които е възложено управлението: праводател, срок и територия, когато регистрацията е на независимо дружество за управление на права.

(13) В случай че настъпи промяна в обстоятелствата, вписани в издаденото удостоверение, или в обстоятелствата по ал. 2 и 6, титулярят на регистрацията е длъжен в 14-дневен срок от настъпването на промяната да уведоми министъра на културата и да поиска промяна в издаденото удостоверение. Към искането се предоставят заверени копия от съответните документи и документ за платена такса.

(14) Министърът на културата отказва регистрацията или вписването на промени в нея:

1. когато от представените документи се установи, че организацията или дружеството не е оправомощено от носители на авторски или сродни права да отстъпва права, да събира дължимите за това възнаграждения и да разпределя събраните суми за категориите права, видовете права и произведения или други обекти на закрила, за които се отнася искането за регистрация;

2. когато уставът на организацията, съответно дружественият договор или учредителният акт на дружеството, не предвижда колективно управление на категориите права, видовете права и произведения или други обекти на закрила, за които се отнася искането за регистрация като тяхна единствена или основна дейност;

3. когато липсва споразумение за представителство - в случаите по ал. 7, или съдържанието му не отговаря на изискванията на чл. 9;

4. в случаите по чл. 7;

5. в случаите, когато заявлението е подадено преди изтичането на 12 месеца от влизането в сила на заповед за заличаване на регистрацията.

(15) Отказът за регистрация и отказът за вписване на промяна в съществуваща регистрация може да бъде обжалван по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Съдържание на споразумението за представителство

Чл. 9. (1) Споразумението за представителство по чл. 8, ал. 7 трябва най-малко да съдържа разпоредби относно:

1. оправомощаване на регистрираната организация да разрешава използването на репертоара на кандидатстващата организация или на дружеството и да събира дължимите възнаграждения за това използване;

2. категориите права, видовете права и произведения или други обекти на закрила, както и носители на права, за които споразумението се отнася;

3. репертоара на кандидатстващата организация или на дружеството, предоставен за управление на регистрираната организация;

4. срока и територията на представителството;

5. доказателства от кандидатстващата организация или от дружеството относно представляваните от тях носители на права и произведения или други обекти на закрила и периодичност на актуализирането им;

6. начина на определяне на дела от събраните възнаграждения, дължими на кандидатстващата организация или на дружеството, съобразно използването на техния репертоар;

7. обмяната на информация за идентифициране на произведения или други обекти на закрила и носители на права;

8. начина и срока за уреждане на отношенията между двете страни в случай на прекратяване или разваляне на споразумението за представителство.

(2) Регистрираната организация не носи отговорност за последващото разпределение на възнагражденията, изплатени по реда на ал. 1, т. 6 на кандидатстващата организация или на дружеството.

Регистър

Чл. 10. (1) Министърът на културата поддържа публичен регистър на лицата, извършващи колективно управление на авторски и сродни на тях права. Регистърът се публикува на интернет страницата на Министерството на културата.

(2) Регистърът по ал. 1 съдържа два раздела:

1. първи раздел - за организации за колективно управление на права, и

2. втори раздел - за независими дружества за управление на права.

(3) В първия раздел на регистъра се вписват:

1. номер, дата и основание на издаденото удостоверение;

2. наименование, седалище, адрес на управление, данни за съдебна регистрация и единен идентификационен код по БУЛСТАТ;

3. списък на членовете на изборните органи на управление и представляващите лица;

4. телефонен номер, електронен адрес и лице за контакти;

5. категориите права, видовете права и произведения или други обекти на закрила, за които се отнася управлението, а при наличието на споразумение за представителство по ал. 7 – и организацията, оправомощена да управлява тези права;

6. сродните чуждестранни организации за колективно управление на права, с които са сключени договори за взаимно представителство, с посочване на категориите права, видовете права и произведения или други обекти на закрила, срокът и територията, за които на организацията са отстъпени права за колективно управление;

7. промени в обстоятелствата по т. 2-6;

8. основание и дата на изменение на издаденото удостоверение;

9. заличаване на регистрацията;

10. информация за лицата, подали заявление за регистрация, и броят и видът на приложените документи.

(4) Във втория раздел на регистъра се вписват:

1. номер, дата и основание на издаденото удостоверение;

2. наименование, седалище, адрес на управление и данни за търговска регистрация и единен идентификационен код;

3. представляващите лица;

4. телефонен номер, електронен адрес и лице за контакти;

5. категориите права, видовете права и произведения и други обекти на закрила, за които се отнася управлението, а при наличието на споразумение за представителство по ал. 7 – и организацията, оправомощена да управлява тези права;

6. носителите на права, които с договор по чл. 3, ал. 3 са оправомощили дружеството да управлява авторски или сродни на тях права;

7. промени в обстоятелствата по т. 2-6;

8. основание и дата на изменение на издаденото удостоверение;

9. заличаване на регистрацията;

10. информация за лицата, подали заявление за регистрация, броят и видът на приложените документи.

(5) При промяна във вписани в регистъра обстоятелства организацията или дружеството е длъжно да уведоми министъра на културата за това в 14-дневен срок от настъпване на промяната.

Заличаване на регистрацията

Чл. 11. (1) Регистрацията се заличава със заповед на министъра на културата, когато:

1. съдебната или търговската регистрация на титуляря бъде заличена;

2. титулярят на регистрацията подаде писмено искане за заличаване на регистрацията - изцяло или за отделни категории права, видове права и произведения или други обекти на закрила;

3. бъдат установени по надлежния ред неверни данни в приложените към заявлението за регистрация документи по чл. 8, ал. 2;

4. настъпят обстоятелства по смисъла на чл. 7, ал. 1 и 2, при които регистрация не се допуска;

5. регистрираната организация или дружеството през последните три години не са събирали, разпределяли и изплащали възнаграждения от колективно управление на права;

6. е налице системно неизпълнение на задължителните предписания, дадени със заповед по чл. 57, ал. 3;

7. регистрираното независимо дружество за управление на права не публикува или системно не актуализира на своята интернет страница данните по чл. 10, ал. 4, т. 5 и 6;

8. е налице прекратяване или разваляне на споразумението по чл. 8, ал. 7, когато то е условие за регистрация.

(2) Заповедта за заличаване на регистрацията може да бъде обжалвана по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Обжалването не спира изпълнението на заповедта.

(3) Лице, чиято регистрация е заличена, няма право да извършва дейност по колективно управление на права.

Такси

Чл. 12. За разглеждане на заявления за регистрация, за вписване на промени в регистрация и за изменение на издадено удостоверение на организация за колективно управление на права или на независимо дружество за управление на права, за разглеждане на заявление за утвърждаване на тарифи за размера на събираните възнаграждения или на техни изменения и допълнения се събират такси в размери, определени с Тарифа за таксите, които се събират в системата на Министерството на културата, одобрена от Министерския съвет.

Глава трета

ОРГАНИЗАЦИИ ЗА КОЛЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ПРАВА

Създаване на организации за колективно управление на права

Чл. 13. (1) Носителите на авторски или на сродни на тях права могат по свое желание да образуват организации за колективно управление на права, които да оправомощят с договор да разрешават използването по един или повече начини на техни произведения или на други обекти на закрила и да събират, и да разпределят възнагражденията, дължими за това използване, както и възнагражденията, дължими по силата на Закона за авторското право и сродните му права.

(2) Издател, на когото авторът е отстъпил освен правото за възпроизвеждане и разпространение и други права, може да предостави управлението на тези права на организация по ал. 1.

(3) Организациите за колективно управление на права не могат да реализират печалба и са длъжни да разпределят и изплащат всички суми, получени от управлението на права, между носителите на права, след като удържат необходимото за издръжката на своята дейност.

Права на носителите на авторски и на сродни права

Чл. 14. (1) Носителите на авторски и на сродни на тях права, които са граждани на държава - членка на Европейския съюз, или са се установили, или пребивават в такава държава, имат правото свободно да оправомощават избрана от тях организация за колективно управление на права да управлява техните категории права, видове права и произведения или други обекти на закрила за избрани от тях територии, независимо от държавата членка, в която се намира седалището на организацията за колективно управление на права. Ако организацията за колективно управление на права няма обективно обосновани причини да откаже да осъществи управлението, тя се задължава да управлява тези категории права, видове права и произведения или други обекти на закрила, при условие че управлението им попада в предмета на нейната дейност.

(2) Оправомощаването за управление се извършва писмено и изрично за всяка категория право, вид право и вид произведения или други обекти на закрила.

(3) Носителите на права могат да оправомощават различни организации за колективно управление на права или независими дружества за управление на права да управляват различни категории техни права, видове права и произведения или други обекти на закрила. Носителите на права могат да разрешават самостоятелно използването с нетърговска цел на свои произведения или други обекти на закрила, като уведомяват за това организацията за колективно управление на права, в която членуват. Във всички останали случаи на допустимо от устава на организацията индивидуално отстъпване на права за използване носителите на права дължат уведомление, ако уставът го изисква.

(4) Носителите на права имат правото да прекратят оправомощаването на организацията за колективно управление на права за управление на свои категории права, видове права и произведения или други обекти на закрила или да оттеглят от организацията за колективно управление на права управлението за избрани от тях територии на избрани от тях категории права или видове права и произведения или други обекти на закрила с писмено предизвестие, чийто срок не надвишава шест месеца. Организацията за колективно управление на права може да предвиди в устава си, че такова прекратяване или оттегляне ще има действие от началото на следващата календарна година. В случаите на задължително колективно управление носителите на права могат да оправомощават само организация за колективно управление на права.

(5) В случай че в организацията за колективно управление на права има суми, дължими на носителя на права за използване на произведения или други обекти на закрила, осъществено преди влизането в сила на прекратяването на оправомощаването или оттеглянето на правата, или суми, постъпили от разрешение за използване, предоставено от организацията за колективно управление на права преди влизането в сила на прекратяването на оправомощаването или оттеглянето на правата, носителят на права запазва правата си по чл. 25, 26, 37, 39, 47 и 52.

(6) Организацията за колективно управление на права е длъжна да уведоми всеки носител на права за правата му по ал. 1-5, преди да бъде оправомощена от него да управлява негови категории права, видове права и произведения или други обекти на закрила.

Правила за членство в организация за колективно управление на права

Чл. 15. (1) В организация за колективно управление на права могат да членуват физически и юридически лица – носители на авторски или на сродни на тях права, образувания, представляващи носители на права, включително други организации за колективно управление на права и обединения на носители на права, които отговарят на изискванията за членство, предвидени в устава на организацията.

(2) Изискванията за членство в организация за колективно управление на права не могат да включват условия, които водят до дискриминация на членовете въз основа на тяхната националност, място на пребиваване или място на установяване.

(3) Организацията за колективно управление на права е длъжна да публикува изискванията за членство на своята интернет страница.

(4) Организация за колективно управление на права може да откаже да приеме за член лице, което:

1. не може да представи доказателства, че е носител на категории права върху произведения или други обекти на закрила, за управлението на които оправомощава организацията;

2. желае да оправомощи организацията за колективно управление на права да управлява категории права, видове права и произведения или други обекти на закрила, чието управление не попада в предмета на нейната дейност;

3. се представлява от организация или обединение – член на организацията за колективно управление;

4. осъществява дейност, конкурентна на дейността на организацията за колективно управление на права;

5. участва или контролира пряко или непряко, включително чрез свързани лица, дружество или лице, което осъществява дейност, конкурентна на дейността на организацията за колективно управление на права.

(5) Организацията за колективно управление на права може да предвиди в устава си и други критерии, съгласно които може да откаже членство, при условие че те са обективни и недискриминиращи. Организацията е длъжна да публикува тези критерии на интернет страницата си.

(6) В случаите, когато организация за колективно управление на права откаже членство, тя е длъжна да предостави на носителя на права мотивирано писмено обяснение за решението си. Организацията за колективно управление на права следва да предвиди в устава си възможност за обжалване на отказа пред Общото събрание на членовете.

(7) Организациите за колективно управление на права действат в интерес на лицата, чиито права управляват, и не могат да им налагат задължения, които не са обективно необходими за защитата на правата и интересите им или за ефективното им управление.

(8) Членовете на организация за колективно управление на права имат право да бъдат информирани за нейната дейност и да вземат участие в процеса на вземане на решения, свързани с тази дейност.

(9) Всяка организация за колективно управление на права е длъжна да създаде условия за комуникация със своите членове по електронен път.

(10) Всяка организация за колективно управление на права е длъжна да води досие за всеки свой член и да го актуализира редовно.

Права на носители на авторски и сродни права, които не са членове на организацията за колективно управление на права

Чл. 16. Разпоредбите на чл. 15, ал. 9, чл. 39, чл. 48, ал. 2 и чл. 52 се прилагат и по отношение на носители на права, които имат пряка връзка с организация за колективно управление на права, произтичаща от законова разпоредба или от договорни условия, но не са нейни членове.

Съдържание на устава на организациите за колективно управление на права и организация на дейността им

Чл. 17. Всяка организация за колективно управление на права е длъжна да има устав, който трябва да съдържа разпоредби относно:

1. категориите права, видовете права и произведения или други обекти на закрила, които организацията управлява, и дали се отстъпват изключителни или неизключителни права за управление;

2. правата на носителите на права по чл. 14 и техните задължения;

3. изискванията за членство в организацията;

4. критериите, въз основа на които може да се откаже членство в организацията;

5. реда за приемане на нови членове и за прекратяване на членството;

6. органите на управление на организацията и надзора върху нейната дейност;

7. механизмите за участие на членовете ѝ в процеса на вземане на решения;

8. механизма за вземане на решение за сключване на споразумение по чл. 8, ал. 7 от този закон;

9. прекратяването и ликвидацията на организацията.

Общо събрание на членовете на организацията за колективно управление на права

Чл. 18. (1) Общото събрание на членовете на организацията за колективно управление на права се свиква най-малко веднъж годишно. Редът за свикване на Общото събрание, вземането на решения, воденето и документирането на заседанията на Общото събрание се определя в устава на организацията.

(2) Общото събрание:

1. приема, изменя и допълва устава;

2. избира и освобождава членовете на управителния съвет и на надзорния съвет на организацията и определя дължимостта и размера на възнагражденията им, както и всякакви

евентуални други имуществени ползи, които биха получили от участието си в тях;

3. взема решение за прекратяване на организацията;

4. приема, изменя и допълва правилата за разпределение на приходите от управление на права;

5. взема решения относно:

а) правилата за използване на суми, които не могат да бъдат разпределени;

б) общата инвестиционна политика по отношение приходите от управлението на права и от инвестираните приходи от управление на права;

в) общата политика относно удръжките от приходите от управлението на правата и от всеки приход от инвестирането на тези приходи;

г) използването на суми, които не могат да бъдат разпределени;

д) политиката за управление на риска;

е) одобряването на всяко придобиване, продажба или ипотекиране на недвижимо имущество на организацията;

ж) одобряването на всякакви сливания, сдружавания, създаването на дъщерни дружества, както и на придобиването на предприятия, акции или права в други предприятия;

з) одобряването на предложения за вземането на заеми, предоставянето на заеми и предоставянето на обезпечения по заеми, свързани с дейността на организацията;

6. назначава и освобождава регистриран одитор;

7. одобрява годишния доклад за прозрачност;

8. взема и други решения, предвидени в устава.

(3) Общото събрание може да делегира правомощията, посочени в ал. 2, т. 5, букви „д", „е", „ж" и „з", на надзорния съвет с решение или по силата на разпоредба в устава.

Участие в Общото събрание

Чл. 19. (1) Общото събрание на членовете на организацията за колективно управление на права се състои от всички членове на организацията, освен ако в устава не е предвидено друго.

(2) Организацията може да предвиди в устава си ограничения на правото по ал. 1 въз основа на един или два от следните критерии, при условие че са установени по справедлив и пропорционален начин:

1. продължителност на членството;

2. размер на получените или дължимите суми от организацията.

(3) Когато в организацията за колективно управление на права има различни категории или групи членове в зависимост от категориите права или видовете произведения или други обекти на закрила, в т. ч. жанрово определени такива, те следва да бъдат справедливо и балансирано представени в Общото събрание.

(4) Критериите, установени в ал. 2, се включват в устава на организацията и до тях се осигурява публичен достъп в съответствие с чл. 38 и 40.

Гласуване в Общото събрание

Чл. 20. (1) Всеки член на организация за колективно управление на права, който е участник в Общото събрание, има право на един глас при гласуване на решенията на Общото събрание.

(2) Участник в Общото събрание няма право на глас при решаването на въпроси, отнасящи се до:

1. самия него, неговия съпруг/неговата съпруга или роднини по права линия – без ограничения, по съребрена линия – до четвърта степен, или по сватовство – до втора степен включително;

2. юридически лица, в които той е управител, или може да наложи или възпрепятства вземането на решения.

(3) Когато в устава на организацията не е предвидено друго, всеки член, който има право да участва в Общото събрание, може да упълномощи друг член - физическо или юридическо лице, да присъства и да гласува от негово име, при условие че това не води до конфликт на интереси. Такъв конфликт е налице, когато упълномощителят и упълномощеният принадлежат към различни категории или групи носители на права, както и в други случаи, водещи до конфликт на интереси.

(4) Когато в устава на организацията не е предвидено друго, едно лице може да представлява по реда на ал. 3 не повече от трима членове на Общото събрание.

(5) Преупълномощаване не се допуска.

(6) Упълномощаването по смисъла на ал. 3 трябва да бъде в писмена форма. То важи само за участие в едно общо събрание.

(7) Упълномощеният има същите права като члена на организацията, който го е упълномощил, и е длъжен да гласува съгласно неговите указания.

Управителен съвет

Чл. 21. (1) Всяка организация за колективно управление на права е длъжна да има управителен съвет.

(2) Управителният съвет се състои най-малко от три лица – членове на организацията. Юридическо лице – член на управителния съвет, се представлява в съвета от своя законен представител или от изрично упълномощено физическо лице. Членовете на управителния съвет се избират за срок, не по-дълъг от пет години.

(3) Организацията за колективно управление на права трябва да предвиди в устава си:

1. условията, при които едно лице не може да бъде избрано за член на управителния съвет, които могат да включват и ограничения, свързани с продължителността на членството и/или размера на получените суми от организацията;

2. условията и процедурата за смяна на член на управителния съвет преди изтичане на мандата му;

3. възможностите за предсрочно прекратяване на мандата на член на управителния съвет, включително случаите, в които юридическите лица - членове на управителния съвет, са длъжни да отзоват своя представител в съвета;

4. реда за свикване на управителния съвет, вземането на решения, воденето и документирането на заседанията му.

(4) Управителният съвет избира от своя състав председател. В устава може да се предвиди, че председателят се избира от Общото събрание.

(5) С цел избягване на конфликт на интереси всяко лице, което е избрано за член на управителния съвет, е длъжно да представя ежегодно пред Общото събрание индивидуална декларация, която трябва да съдържа информация относно:

1. всякакви интереси, свързани с организацията за колективно управление на права;

2. всякакви възнаграждения и облаги в пари или в натура, получавани през предходната календарна година от организацията за колективно управление на права, включително от пенсионни, социални, културни и др. фондове на организацията;

3. всякакви суми, получени през предходната календарна година от организацията за колективно управление на права в качеството му на носител на права;

4. всеки действителен или възможен конфликт между личните интереси на декларатора и тези на организацията, или конфликт между всякакви други задължения към организацията и задължения към други физически или юридически лица.

(6) Всяко лице, което е предложено за член на управителния съвет, преди провеждането на избора трябва да представи пред Общото събрание декларация за липсата на условия, поради които то да не може да бъде избрано съгласно устава, както и за обстоятелствата по ал. 5, т. 1 и 4.

(7) Управителният съвет:

1. представлява организацията, както и определя обема на представителната власт на отделните свои членове;

2. осигурява изпълнението на решенията на Общото събрание;

3. подготвя и внася за гласуване в Общото събрание правилата за разпределение на приходите от управлението на права от организацията, както и техните изменения и допълнения;

4. разпорежда се с имуществото на организацията при спазване на изискванията на устава;

5. подготвя и внася в Общото събрание проект за годишен бюджет на организацията;

6. подготвя и внася в Общото събрание годишен отчет за дейността на организацията;

7. определя реда, организира извършването на дейността на организацията и носи отговорност за това;

8. избира или назначава административен ръководител на организацията и определя възнаграждението му;

9. приема и изключва членове на организацията, освен ако в устава е предвидено друго;

10. взема решения по всички въпроси, които по закон или съгласно устава не попадат в правомощията на друг орган;

11. изпълнява всички задължения, предвидени в устава.

Надзорен съвет

Чл. 22. (1) Всяка организация за колективно управление трябва да има надзорен съвет. Надзорният съвет не участва в управлението на организацията и не я представлява.

(2) Надзорният съвет се състои най-малко от 3 лица – членове на организацията. Те се избират за срок, не по-дълъг от пет години. Уставът на организацията трябва да предвижда условията, при които едно лице не може да бъде избрано за член на надзорния съвет.

(3) Изискванията на чл. 21, ал. 5 и 6 се прилагат и по отношение на надзорния съвет.

(4) Надзорният съвет избира от своя състав председател. В устава може да се предвиди, че председателят се избира от Общото събрание.

(5) Надзорният съвет:

1. наблюдава дейността и изпълнението на задълженията на лицата, които управляват организацията, включително доколко те изпълняват решенията на Общото събрание, взети на основание чл. 18, ал. 2, т. 1-4;

2. упражнява правомощия, възложени му от Общото събрание или от устава на организацията съобразно чл. 18, ал. 3.

(6) Надзорният съвет докладва за дейността си пред Общото събрание най-малко веднъж годишно.

Прилагане по аналогия

Чл. 23. За неуредените с този закон въпроси относно учредяването и дейността на организациите за колективно управление на права се прилагат разпоредбите на Закона на юридическите лица с нестопанска цел.

Глава четвърта

УПРАВЛЕНИЕ НА ПРИХОДИТЕ ОТ УПРАВЛЯВАНЕ НА ПРАВАТА

Събиране на възнаграждения и използването им

Чл. 24. (1) Организациите за колективно управление на права и независимите дружества за управление на права са длъжни да посочват отделно в своите счетоводни отчети:

1. приходите от управлението на права и от евентуалното инвестиране на тези приходи;

2. всички собствени активи и приходите от тях, от удръжките за управление и от други дейности.

(2) Организациите за колективно управление на права не могат да използват приходите от управлението на авторски и сродни на тях права или приходите от инвестирането на тези приходи за цели, различни от разпределянето им между носителите на права, освен когато им е било разрешено да намалят или да компенсират удръжките за управление на права в съответствие с решение, взето по реда на чл. 18, ал. 2, т. 5, буква „в", или да използват приходите от правата или от инвестирането на тези приходи в съответствие с решение, взето по реда на чл. 18, ал. 2, т. 5.

(3) В случай че организация за колективно управление на права инвестира приходите от управлението на авторски и

сродни на тях права или приходите от инвестирането на тези приходи от права, тя трябва да извършва това във възможно най-голяма степен в интерес на носителите на права, които представлява, в съответствие с общата инвестиционна политика и политиката на управление на риска по смисъл на чл. 18, ал. 2, т. 5, букви „в“ и „д“. Инвестирането трябва да е съобразено и със следните изисквания:

1. когато е налице потенциален конфликт на интереси, организацията следва да гарантира, че инвестициите са направени единствено в интерес на носителите на права;

2. активите да се инвестират така, че да се гарантира сигурността, качеството, ликвидността и рентабилността на портфейла като цяло;

3. активите да се разделят с оглед да се избегне прекомерната зависимост от определен актив, както и прекомерното акумулиране на риск в съвкупния портфейл.

Удръжки

Чл. 25. (1) Организациите за колективно управление на права са длъжни да предоставят предварително на всеки носител на права, който желае да стане техен член, информация за удръжките от приходите от управлението на права и от всеки приход от инвестирането на тези приходи, които те правят.

(2) Удръжките трябва да се определят въз основа на обективни критерии и да бъдат съобразени с услугите, предоставени на носителите на права, включително услугите, предоставени по ал. 5.

(3) Удръжките не могат да надхвърлят оправданите и документирани разходи, направени от организацията за управлението на авторски или сродни на тях права.

(4) Изискванията, отнасящи се до използването и до прозрачността при използването на суми, събрани като удръжки или компенсирани с удръжки, следва да се прилагат към всяко друго отчисление, направено с цел да покрие разходите по управление на правата.

(5) В случай че организацията предоставя социални, културни или образователни услуги, които се финансират от удръжки от приходите или от какъвто и да е приход, произтичащ от инвестирането на тези приходи, услугите се предоставят въз основа на справедливи критерии, по-специално по отношение на достъпа до тях и на техния обхват. Критериите, условията и редът за предоставянето на тези услуги трябва да са разписани във вътрешните актове на организацията, които се приемат от Общото събрание на членовете ѝ.

Разпределение на възнаграждения, дължими на носителите на права

Чл. 26. (1) Организациите за колективно управление на права са длъжни редовно, с дължимата грижа и точно да разпределят и изплащат в съответствие със своите правила за разпределение на правоимащите носители на права полагащите им се суми, без при това да се засягат разпоредбите на чл. 29, ал. 2, чл. 30 и 47. Тези организации, а също и техните членове, в които участват правоимащи лица, са длъжни да изплащат дължимите суми на носителите на права във възможно най-кратък срок, но не по-късно от девет месеца след края на календарната година, през която са постъпили приходите. Просрочване е допустимо само ако обективни причини, свързани по-специално с постъпването на информация от ползвателите или с липса на такава, с установяването на права, с идентифицирането на носителите на права или с установяването на съответствие между информацията за използваните произведения и други обекти на закрила с информацията за носителите на права върху тях, са попречили този срок да бъде спазен.

(2) Когато събраните суми не могат да бъдат разпределени в предвидения в ал. 1 срок поради това, че носители на права не могат да бъдат идентифицирани или местонахождението им не може да бъде установено и не са налице обективните причини, поради които определеният в нея срок не може да бъде спазен, тези суми се посочват отделно в отчетите на организациите.

(3) Организациите за колективно управление на права са длъжни да вземат всички необходими мерки в съответствие с ал. 1 носителите на права да бъдат идентифицирани и местонахождението им да бъде установено. Най-късно три месеца след изтичането на срока по ал. 1, изречение второ организациите трябва да предоставят достъп до информацията за произведения и други обекти на закрила, за които един или повече носители на права не са били идентифицирани или чието местонахождение не е било установено, на:

1. носителите на права, които представлява, или на своите членове, които представляват носители на права, и

2. всички организации за колективно управление на права, с които имат сключени договори за взаимно представителство.

(4) Информацията по ал. 3 следва да включва, доколкото това е възможно:

1. заглавието на произведението или обекта на закрила;

2. името на носителя на права;

3. името на съответния издател или продуцент;

4. всякаква друга налична относима информация, включително от досиетата на носителите на права, която би могла да помогне за идентифицирането на носителя на правата.

(5) Когато предприетите мерки не доведат до необходимото изясняване, организацията е длъжна да оповести тази информация публично не по-късно от една година след изтичането на тримесечния срок по ал. 3.

(6) В случай че възнагражденията, дължими на носителите на права, не могат да бъдат разпределени в срок от три години считано от края на годината, през която са били събрани, и при условие че организацията за колективно управление на права е взела всички необходими мерки по смисъла на ал. 3, за да бъдат идентифицирани носителите на права и да се установи местонахождението им, тези суми се считат за неподлежащи на разпределение.

(7) Общото събрание на членовете на организацията следва да реши по реда на чл. 18, ал. 2, т. 5, буква „г" как ще се използват сумите, неподлежащи на разпределение. Те могат да бъдат разходвани и за финансиране на социални, културни и образователни дейности в полза на носителите на права. Това не лишава отделни индивидуални носители на права от правото да предявяват по съответния ред претенции към организацията за дължимото им възнаграждение в рамките на законоустановения общ давностен срок.

Глава пета

УПРАВЛЕНИЕ НА ПРАВА ОТ ИМЕТО НА ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ ЗА КОЛЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ПРАВА

Задължение за равно третиране

Чл. 27. Организациите за колективно управление на права са длъжни да не допускат дискриминация, спрямо който и да е носител на права, чиито права управляват по силата на договор за взаимно представителство, особено по отношение на прилагането на своите тарифи, условията за събиране на възнагражденията, удръжките за собствената им издръжка и разпределението на сумите, дължими на носителите на права.

Удръжки и разплащане при договори за взаимно представителство

Чл. 28. (1) Организациите за колективно управление на права са длъжни редовно, с дължимата грижа и точно да разпределят и да изплащат на другите организации за колективно управление на права, с които имат договори за взаимно представителство, сумите, които произтичат от управлението на

поверените им за управление права или от доходи, произтичащи от инвестирането на такива суми.

(2) Организацията за колективно управление на права може да прави удръжки върху сумите по ал. 1 само за издръжката си, освен ако организацията, която е страна по договор за взаимно представителство, изрично е дала съгласие да се правят и друг вид удръжки.

Изплащане на сумите и документацията, свързана с тях

Чл. 29. (1) Организацията за колективно управление на права извършва разпределението и изплащането на сумите по чл. 28, ал. 1 не по-късно от девет месеца след края на годината, в която постъпленията са събрани.

(2) Срокът по ал. 1 може да не бъде спазен само ако се установи, че обективни причини, свързани по-специално с постъпването на информация от ползвателите, с установяването на правата или с идентифицирането на носителите на права, или с установяването на съответствие между информацията относно произведения и други обекти на закрила с информацията относно носителите на права, са попречили за спазването на този срок.

Разпределение и изплащане на получените суми

Чл. 30. Организацията за колективно управление на права или нейните членове, представляващи носители на права, които получават суми по реда на чл. 28, ал. 1, са длъжни да разпределят и да изплатят на носителите на права, които представляват, полагащите им се суми не по-късно от шест месеца считано от получаването им, освен ако обективни причини, свързани по-специално с постъпването на информация от ползвателите, с установяването на права или с идентифицирането на носителите на права, или с установяването на съответствие между информацията относно произведения и други обекти на закрила с информацията относно носителите на права, са попречили за спазването на този срок.

Глава шеста

ОТНОШЕНИЯ С ПОЛЗВАТЕЛИТЕ

Отстъпване на права за използване

Чл. 31. (1) Организацията за колективно управление на права и независимото дружество за управление на права отстъпват на ползватели управляваните от тях права за

използване на произведения или на други обекти на закрила с договори.

(2) Условията на договорите по ал. 1 трябва да се основават на обективни и недискриминиращи критерии.

(3) Когато отстъпва права за нов вид онлайн услуга, която се предлага на територията на Европейския съюз от по-малко от три години, организацията за колективно управление на права не е обвързана от договорените от нея условия с ползвател за отстъпване на права за други видове онлайн услуги.

Сключване на договори с ползватели

Чл. 32. (1) Организацията за колективно управление на права и независимото дружество за управление на права са длъжни да отговорят без неоправдано забавяне на искане от страна на ползвател за сключване на договор за отстъпване на управляваните от тях авторски или сродни на тях права, като посочват информацията, която им е необходима, за да му предоставят проект на договор. Когато получат цялата необходима информация, организацията или дружеството изпраща проект на договор заедно с тарифата си за съответния вид използване или обосновано становище защо не възнамерява да му отстъпи исканите права.

(2) Организациите за колективно управление на права и независимите дружества за управление на права създават условия за обмен на информация по електронен път, включително на информацията, свързана с отчетите, предоставени от ползвателите, по отношение на използването на отстъпените права.

(3) Организациите за колективно управление на права предоставят на ползвателите списък на носителите на права, които са изразили изрично несъгласие организацията да ги представлява или да получават възнаграждения от нея, видовете произведения и други обекти на закрила и начините на използване, за които това несъгласие се отнася, както и адреса на интернет страницата си за допълнителна информация.

(4) Независимите дружества за управление на права предоставят на ползвателите списък на носителите на права и на произведенията и другите обекти на закрила, за които са им отстъпени права за управление, както и адреса на интернет страницата си за допълнителна информация.

Задължения на ползвателите

Чл. 33. Ползвателите, сключили договори с организации за колективно управление на права или с независими дружества за управление на права, задължително им предоставят цялата

налична информация, необходима за събирането, разпределението и изплащането на сумите, дължими на носителите на права, а когато това е необходимо - и съответната документация. Срокът и формата на отчитане се определят предварително от организациите за колективно управление на права и независимите дружества за управление на права в зависимост от отстъпените права и начините на използване или се договарят между тях и ползвателите, като във всички случаи се отчитат добрите практики, данните от публичните регистри, както и друга публично достъпна информация.

Ред за определяне размера на събираните възнаграждения

Чл. 34. (1) Организациите за колективно управление на права и независимите дружества за управление на права изготвят и приемат тарифи за размерите на възнагражденията, които събират от управляваните от тях права. Тарифите, както и техните изменения и допълнения се утвърждават със заповед на министъра на културата или на оправомощен от него заместник-министър.

(2) Тарифите по ал. 1 трябва да са съобразени с начините на използване на произведенията или другите обекти на закрила, да третират ползвателите от една и съща категория равнопоставено, освен в случаите, когато е налице обективна необходимост от изключения, и да осигуряват справедливо възнаграждение на носителите на права. Тарифите трябва да са съобразени в разумна степен с икономическата стойност на използването на правата, като се отчитат видът и обхватът на използване на произведенията и другите обекти на закрила, както и икономическата стойност на услугите, предоставяни от организацията за колективно управление на права или от независимото дружество за управление на права. Тарифи не са задължителни при договарянето на използването на сценични произведения по смисъла на чл. 3, ал. 1, т. 3 от Закона за авторското право и сродните му права.

(3) Тарифите по ал. 1, както и техните изменения и допълнения се изготвят след предварително обсъждане с представителна организация на ползвателите за всеки вид използване, когато това е практически възможно. Такова обсъждане започва след представяне на предложение от организация за колективно управление на права за тарифа или за нейното изменение или допълнение и икономическа обосновка на предложението. Предварителното обсъждане не е необходимо при изготвянето на тарифи от независимите дружества за управление на права.

(4) Размерът на възнагражденията, дължими от Българското национално радио и Българската национална телевизия за използваните от тях произведения и други обекти на закрила, се определя след предварително обсъждане с тях

поотделно, при условията на ал. 2, изречение първо и се утвърждава по реда на ал. 8.

(5) Когато обсъждането по ал. 3 завърши с писмено споразумение между страните, заверено копие от същото се прилага към заявлението за утвърждаване на предлаганите тарифи или за тяхното изменение и/или допълнение заедно с документите по ал. 8. В този случай министърът на културата със заповед утвърждава тарифите или тяхното изменение и/или допълнение.

(6) Когато обсъждането по ал. 3 не доведе до споразумение в деветмесечен срок от започването на преговорите, организацията за колективно управление на права уведомява министъра на културата, който назначава петчленна експертна комисия за всеки конкретен случай. В комисията се включват по един представител на двете договарящи страни и трима експерти, предложени съвместно или одобрени от тях. За тази цел в 7-дневен срок от получаване на уведомлението министърът на културата изпраща покана до двете страни да посочат своите представители и взаимно одобрените експерти. Когато в 20-дневен срок от получаването на поканата някоя от страните не отговори или не посочи свой представител или когато страните не посочат съответния брой експерти, министърът на културата в 7-дневен срок определя служебно представител на страната, която не е посочила такъв, измежду лицата, които по закон имат право да я представляват, допълва комисията с експерти от списъка на медиаторите по чл. 54, ал. 1, утвърждава пълния състав на комисията, определя реда за работата й, както и участник, който ще я ръководи, и насрочва дата за първото й заседание.

(7) Комисията по ал. 6 заседава в състав най-малко от трима членове, разглежда заявлението и приложените към него документи и изготвя мотивиран доклад до министъра на културата с предложение за утвърждаване на одобрен от нея окончателен вариант на тарифата или измененията в нея. В хода на работата си комисията може да иска сведения, документи и съдействие от държавни органи и други лица. Докладът се приема с мнозинство от гласовете на всички членове, като всеки от тях може да мотивира особено мнение, но не може да се въздържи от гласуване. Участниците в комисията, които не представляват двете спорещи страни, имат право на възнаграждение, което им се заплаща поравно от страните, в размери, определени в тарифа, одобрена от Министерския съвет. Комисията приема и представя своя доклад на министъра на културата в срок не по-късно от три месеца от датата на сформирането й. В 14-дневен срок от получаването на доклада министърът на културата със заповед утвърждава предлаганата тарифа или нейните изменения и допълнения.

(8) Утвърждаването на тарифата и на нейните изменения и допълнения се извършва след подаване на писмено заявление по образец от организацията за колективно управление на права или

от независимото дружество за управление на права до министъра на културата. Към заявлението се прилагат:

1. предлаганата тарифа за размера на възнагражденията или нейните изменения или допълнения;

2. решение на компетентния орган на организацията за колективно управление на права за приемане на тарифата или на нейните изменения или допълнения;

3. доказателства за проведено предварително обсъждане по ал. 3 и 4 и за резултата от провеждането им;

4. декларация, че за съответния начин на използване на съответната категория или вид права няма представителна организация на ползватели или че преговори по съществени параметри на тарифата не са започнали;

5. методика за определяне размера на предложените възнаграждения, съобразена с икономическата стойност на правата за конкретния вид използване, както и с икономическата стойност на услугите, предоставяни от организациите за колективно управление на права или от независимото дружество за управление на права;

6. документ за платена такса.

(9) В случай че заявлението не е придружено от някой от документите по ал. 8, министърът на културата уведомява заявителя за това, като му предоставя 14-дневен срок за отстраняване на нередовностите с указание, че при неотстраняването им производството ще бъде прекратено.

(10) В случай че за съответния начин на използване на съответната категория или вид права няма представителна организация на ползватели или че провеждането на преговори е практически невъзможно, министърът на културата провежда обществени консултации чрез публикуването на предложената тарифа в специално обособена секция на интернет страницата на Министерството на културата. В срок 30 дни от публикуването всички заинтересовани лица могат да представят мотивирани писмени предложения. В 7-дневен срок след изтичането на срока по изречение второ министърът на културата изпраща предложенията, ако има такива, на вносителя, който в срок 14 дни след получаването им представя мотивирано писмено становище. В 30-дневен срок от получаването на становището по изречение трето министърът на културата утвърждава представената тарифа или измененията ѝ или отказва утвърждаването.

(11) Когато в срок 3 месеца от получаването на предложението за обсъждане по ал. 3 до представителна организация на ползватели, съответно до Българското национално радио или до Българската национална телевизия, не са започнали преговори по съществените параметри на тарифата, министърът на

културата утвърждава предложената от вносителя тарифа или измененията ѝ.

(12) Заповедите на министъра на културата по този раздел могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Утвърдените тарифи се публикуват на интернет страницата на съответната организация за колективно управление на права или на независимото дружество за управление на права.

(13) До утвърждаване на тарифите или на техните изменения и допълнения заплащането на възнагражденията се извършва съгласно последните действащи възнаграждения или тарифи. В случай че няма такива, възнагражденията се заплащат по споразумение между страните за периода от началото на преговорите до утвърждаването на тарифата, като след утвърждаването ѝ размерът на дължимото възнаграждение се уравнява съобразно утвърдената тарифа.

Представителна власт на организациите за колективно управление на права

Чл. 35. (1) Организация за колективно управление на права може да отстъпва на ползвател само права, които изрично са ѝ били поверени за управление от нейни членове или от други организации, с които има сключени договори за взаимно представителство, или са ѝ поверени за управление по силата на споразумение за представителство по чл. 8, ал. 7. Тя може да отстъпва на ползвател права на лице, което не е неин член и не я е овластило да действа от негово име, само в случаите, изрично предвидени в Закона за авторското право и сродните му права.

(2) Организация за колективно управление на права, съответно независимо дружество за управление на права, може да отстъпва на ползвател само права в рамките на категориите права, видовете права съобразно начините на използване и видовете произведения и други обекти на закрила, посочени в издаденото им удостоверение.

(3) В случаите, в които Законът за авторското право и сродните му права предвижда разрешението за използване да се предоставя само чрез организация за колективно управление на права, всяка организация, регистрирана за управлението на съответните права, действа и от името на носители на права, които не са нейни членове, не са членове на организации, с които има сключени договори за взаимно представителство, или на лица, с които има споразумение за представителство по чл. 8, ал. 7. В тези случаи организацията за колективно управление на права трябва да уреди отношенията си с всеки от носителите на права по същия начин, както със своите членове.

(4) Организация за колективно управление на права може да получава и да изплаща възнаграждения на носители на права,

които не са нейни членове или не се представляват от нея, дължими им в резултат на разпределението на възнагражденията, получени от нея за съответния вид използване, ако това не противоречи на споразумение за представителство по чл. 8, ал. 7, или доколкото някои от тези носители на права не са изразили изрично и писмено несъгласие за това. Такова несъгласие има действие от началото на календарната година, следваща годината, през която е направено.

(5) Организациите за колективно управление на права не могат да упражняват по занятие дейности, при които произведения или други обекти на закрила се използват по смисъла на Закона за авторското право и сродните му права.

(6) В случаите, които се отнасят до управлението на права за излъчване, за предаване или препредаване, за публично изпълнение или за предлагане по безжичен път или по кабел на достъп на неограничен брой лица до произведения или до други обекти на закрила, или до части от тях по начин, позволяващ този достъп да бъде осъществен по време и по място, индивидуално избрани от всеки от тях, по смисъла на Закона за авторското право и сродните му права или само на някое от тези права сключването на договор с първата регистрирана организация, която управлява тези права, и заплащането на уговореното по този договор възнаграждение освобождават от отговорност ползвателя както по отношение на членовете на тази организация, така и по отношение на всички останали носители на права за същите начини на използване, освен по отношение на тези носители на права, които изрично и писмено са изразили пред тази организация несъгласие с това. Такова несъгласие има действие от началото на календарната година, следваща годината, през която е направено.

Представителство при защита на правата

Чл. 36. (1) Организациите за колективно управление на права имат право да представляват своите членове, други организации за колективно управление на права, с които имат сключени договори за взаимно представителство, и техните членове пред всички правораздавателни и административни органи при защитата на поверените им за управление права.

(2) За защитата на тези права организациите за колективно управление на права могат от свое име да предприемат всякакви юридически действия, включително да предявяват искове по чл. 94, 94а и 95 и да искат налагане на мерки по чл. 95в, 95г, 96а, 96б и 96г от Закона за авторското право и сродните му права, като се прилага чл. 95а, ал. 2 от същия закон.

Глава седма

ПРОЗРАЧНОСТ И ОТЧЕТНОСТ

Информация, предоставяна на носителите на права

Чл. 37. (1) Организациите за колективно управление на права и независимите дружества за управление на права са длъжни да предоставят най-малко веднъж годишно на всеки носител на права, на когото са начислили приходи от управлението на негови права или на когото са извършили плащане през отчетния период, информация относно:

1. данните за контакт, които носителят на права е оправомощил организацията или дружеството да използва с цел неговото идентифициране и определяне на местоположението му;

2. приходите от управлението на негови права, които са му начислени;

3. сумите, изплатени от организацията или от дружеството на носителя на права, по категория права и по вид използване;

4. периода, през който е било осъществено използването, за което са начислени и изплатени суми на носителя на правата, освен когато обективни причини, свързани с отчитането от страна на ползвателите, възпрепятстват организацията или дружеството да предостави тази информация;

5. направените удръжки за управлението на права за съответния вид използване;

6. удръжките, направени за друга цел, включително удръжките за социални, културни или образователни услуги, дължими по други закони;

7. приходи от управлението на права, начислени на носителя им, които са останали неизплатени към него.

(2) В случаите, при които организация за колективно управление на права е начислила приходи от управлението на права и има за членове организации или обединения на носители на права, които са отговорни за разпределението на приходите от управлението на права на носителите на тези права, организацията за колективно управление на права предоставя информацията по ал. 1 на тези организации или обединения, ако те не разполагат с нея. Последните са длъжни да предоставят информацията по ал. 1 най-малко веднъж годишно на всеки носител на права, на когото те са начислили приходи от управлението на такива права или на когото са извършили плащане през периода, за който се отнася информацията.

Информация, предоставяна на други организации за колективно управление на права по силата на договори за взаимно представителство

Чл. 38. Организациите за колективно управление на права са длъжни най-малко веднъж годишно да предоставят на други организации за колективно управление на права, от името на които управляват права по силата на договори за взаимно представителство, информация в електронен вид за съответния период, която включва:

1. начислените и изплатените приходи от управлението на права, които управлява по силата на договора за взаимно представителство, по категории права, видове права и по видове използване, както и всички начислени приходи от управление на права, които са останали неизплатени;

2. направените удръжки за управлението на права за съответния вид използване;

3. удръжките, направени за цел, различна от удръжките за управление;

4. информация за всички предоставени или отказани разрешения за използване на произведения или други обекти на закрила, обхванати от договора за взаимно представителство;

5. решенията, приети от Общото събрание, доколкото те засягат управлението на права в рамките на договора за взаимно представителство.

Информация, предоставяна при поискване от носители на права, от други организации за колективно управление на права или от ползватели

Чл. 39. (1) Независимо от разпоредбата на чл. 44 организациите за колективно управление на права са длъжни при наличие на надлежно обосновано искане да предоставят по електронен път и без неоправдано забавяне на всяка друга организация за колективно управление на права, от името на която управляват права по договор за взаимно представителство, или на всеки носител на права, или на всеки ползвател най-малко информация за произведенията или за другите обекти на закрила, които представляват, за правата, които управляват пряко или по силата на договори за взаимно представителство, и за обхванатите територии.

(2) В случай че поради обхвата на дейността на организацията тези произведения или обекти не могат да бъдат установени, организацията е длъжна да съобщи по реда на ал. 1 вида произведения или други обекти на закрила, които представлява, правата, които управлява, и обхванатите територии.

(3) Разпоредбите на ал. 1 и 2 от настоящия член се прилагат съответно и за независимите дружества за управление на права.

Информация, която трябва да бъде оповестявана задължително

Чл. 40. (1) Организацията за колективно управление на права е длъжна да оповестява публично най-малко следната информация:

1. своя устав;

2. условия за членство в нея и за прекратяване на оправомощаването за управление на права, ако те не са включени в устава;

3. стандартните си договори за отстъпване на права за използване на произведения или на други обекти на закрила и съответните тарифи, включително евентуалните отстъпки;

4. списък на членовете на изборните органи на управление и надзор и представляващите я лица;

5. общата си политика за разпределение на суми, дължими на носителите на права;

6. общата си политика относно удръжките за управление на правата, ако не са включени в правилата за разпределение;

7. общата си политика относно удръжките от приходи от управление на права и от приходи от инвестиране на приходите от управление на права, включително удръжки за социални, културни или образователни услуги, различни от удръжките за управление на права;

8. списък на договорите за взаимно представителство, сключени със сродни организации за колективно управление на права, и наименованието на тези организации, както и на споразуменията за представителство по чл. 8, ал. 7;

9. общата политика за използването на суми, които не могат да бъдат разпределени;

10. списък на членовете си;

11. списък на носителите на права, които са изразили изрично несъгласие организацията да ги представлява или да получават възнаграждения от нея, както и видовете произведения и други обекти на закрила, и начините на използване, за които това несъгласие се отнася;

12. списък на носителите на права, за които има разпределени и непотърсени възнаграждения;

13. реда за разглеждане на жалби и решаване на спорове по смисъла на чл. 52, 53 и 55.

(2) Независимите дружества за управление на права са длъжни да оповестяват публично най-малко информацията по ал. 1, т. 1-7, както и списък на носителите на права и на произведенията, и на другите обекти на закрила, за които са им отстъпени права за управление.

(3) Организациите и дружествата оповестяват информацията по ал. 1, съответно по ал. 2, на своята интернет страница, като са длъжни да я актуализират своевременно.

Годишен доклад за прозрачност

Чл. 41. (1) Организациите за колективно управление на права са длъжни да оповестяват ежегодно, не по-късно от осем месеца след края на всяка календарна година, годишен доклад за прозрачност. Докладът се публикува на интернет страницата на организацията за срок не по-малко от пет години.

(2) Годишният доклад за прозрачност трябва да съдържа информацията, посочена в приложението.

(3) Докладът по ал. 1 включва задължително отделен отчет за използването на сумите, удържани за социални, културни и образователни услуги. Отчетът трябва да съдържа информацията, посочена в раздел III от приложението към чл. 41, ал. 2.

(4) Счетоводната информация, която се съдържа в годишния доклад за прозрачност, подлежи на независим финансов одит от страна на един или повече регистрирани одитори. Докладът на одиторите трябва да бъде включен в цялост в годишния доклад за прозрачност. Под „счетоводна информация" в случая се разбират: годишните финансови отчети по смисъла на раздел I, т. 1 от приложението към чл. 41, ал. 2, както и финансовата информация по смисъла на раздел I, т. 7 и 8 и раздел II от същото приложение.

Глава осма

МНОГОТЕРИТОРИАЛНО РАЗРЕШАВАНЕ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕТО ОНЛАЙН НА МУЗИКАЛНИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ ОТ ОРГАНИЗАЦИИ ЗА КОЛЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ПРАВА

Общи положения

Чл. 42. (1) Многотериториално разрешаване на използването онлайн на музикални произведения от страна на носителите на авторски права чрез организации за колективно управление на права, регистрирани в Република България, се осъществява по реда на тази глава.

(2) Разпоредбите на тази глава се прилагат и по отношение на разрешаване на използването онлайн на литературни произведения, свързани с музика, както и по отношение на музикални произведения, включени във филм или в друго аудиовизуално произведение.

(3) Разпоредбите на тази глава не се прилагат по отношение на разрешения за използването онлайн на музикални произведения под формата на партитури.

Правоспособност

Чл. 43. (1) Разрешаването на използването онлайн на музикални произведения може да се извършва само от организации за колективно управление на права, които притежават достатъчен капацитет за обработване на данни по електронен път по ефикасен и прозрачен начин и които разполагат с достатъчно информация, за да могат да идентифицират репертоара и да проследяват използването му, да издават фактури на ползвателите, да събират приходите от управлението на правата и да разпределят сумите, дължими на носителите на права.

(2) С оглед спазването на изискванията по ал. 1 организацията за колективно управление на права трябва да отговаря най-малко на следните условия:

1. да може да установява точно, изцяло или частично, музикалните произведения, които е оправомощена да представлява;

2. да може да установява точно, изцяло или частично, по отношение на всяка релевантна територия правата и техните носители за всяко музикално произведение или част от него, които е оправомощена да представлява;

3. да може да използва уникални системи за идентифициране на носителите на права и музикалните произведения, като се държи сметка, доколкото е възможно, за стандартите и практиките, разработени на международно ниво или на регионално ниво в рамките на Европейския съюз;

4. да може да използва подходящи средства за установяване и отстраняване, бързо и ефективно, на несъответствия в данните, с които разполагат другите организации за колективно управление, които разрешават многотериториалното използване онлайн на музикални произведения.

Прозрачност на информацията за репертоара при разрешаване на многотериториално използване онлайн на музикални произведения

Чл. 44. (1) Организациите за колективно управление на права, които разрешават използването онлайн на музикални произведения, са длъжни да изпращат на доставчиците на съдържание в интернет, на носителите на права, които представляват, и на други организации за колективно управление на права актуална информация, позволяваща идентифицирането на

музикалния репертоар, който представляват. Тази информация се изпраща по електронен път след получаване на обосновано искане и следва да включва:

1. музикалните произведения, които представляват;

2. правата, които представляват, изцяло или частично;

3. обхванатите територии.

(2) Организацията може да вземе, когато и ако сметне за необходимо, подходящи мерки за защита на целостта и точността на данните, които предоставя по реда на ал. 1, както и за контрола върху тяхното повторно използване или за защита на информация от значение за търговската дейност.

Точност в информацията за многотериториалния репертоар

Чл. 45. (1) Организациите за колективно управление на права, които предоставят разрешение за многотериториално използване онлайн на музикални произведения, са длъжни да осигурят на носителите на права, на други организации за колективно управление на права и на доставчици на съдържание в интернет възможност да искат поправка на данните в списъка с условията по чл. 43, ал. 2 или в информацията по чл. 44 в случаите, когато тези лица въз основа на разумни и относими доказателства смятат, че данните или информацията по отношение на техни права върху музикални произведения за използване онлайн са неточни. В случай че искането се окаже достатъчно обосновано, организацията за колективно управление на права е длъжна без неоправдано забавяне да нанесе необходимите корекции в данните или в наличната информация.

(2) Организацията за колективно управление на права предоставя на носителите на права, чиито музикални произведения са включени в нейния собствен репертоар, и на носителите на права, които са ѝ поверили управлението на своите права върху музикални произведения за използване онлайн в съответствие с чл. 50, възможност да ѝ изпращат по електронен път информация за произведенията, правата върху тях и териториите, по отношение на които са ѝ предоставили права за управление. Предоставянето на такава информация следва да се осъществява в съответствие със стандартите и с практиката, прилагани при обмяна на данни на международно ниво или на регионално ниво в Европейския съюз.

(3) В случай че организация за колективно управление на права оправомощи друга такава организация за колективно управлнение на права да разрешава многотериториално изполване онлайн на музикални произведения в съответствие с чл. 48 и 49, оправомощената организация също е длъжна да прилага разпоредбата на ал. 2 по отношение на носителите на права, чиито музикални произведения са включени в репертоара на оправомощаващата организация, освен ако между двете организации не е било уговорено друго.

Размяна на отчети и фактури

Чл. 46. (1) Организация за колективно управление на права, която е разрешила многотериториално използване онлайн на музикални произведения на доставчици на съдържание в интернет правата, върху които представлява изцяло или частично, е длъжна да проследява ефективно използването на тези произведения.

(2) Организацията за колективно управление на права трябва да предложи на доставчиците на съдържание в интернет възможност да отчитат по електронен път действителното използване на отстъпените им права, а доставчиците на съдържание в интернет са длъжни да отчитат точно действителното използване на произведенията. Тя следва да предостави използването поне на един метод на отчитане, който да е съобразен с международните стандарти и практики, използвани при обмяна на данни по електронен път. Организацията може да откаже да приеме отчет от доставчик на съдържание в интернет, предоставен в негов собствен формат, ако организацията допуска отчитане чрез използване на отраслов стандарт за електронен обмен на данни.

(3) Организацията е длъжна да издава фактури на доставчиците
на съдържание в интернет по електронен път. Тя следва да предложи прилагането поне на един формат, който да е съобразен с международните стандарти или практики на Европейския съюз. Фактурата трябва да позволява идентифицирането на произведенията и на отстъпените за тях права на основата на данните, посочени в списъка с условията по чл. 43, ал. 2, както и на действителното им използване, доколкото това е възможно, на основата на информацията, подадена от доставчика на съдържание в интернет, и използвания формат. Доставчикът не може да откаже приемането на фактурата заради нейния формат, при условие че организацията за колективно управление на права е използвала стандарт на фактуриране, възприет в практиката.

(4) Организацията за колективно управление на права е длъжна да издаде фактура на доставчика точно и своевременно, след като получи отчета за действителното използване на отстъпеното право върху съответното музикално произведение, освен когато това е невъзможно поради причини, дължащи се на доставчика.

(5) Организацията за колективно управление на права е длъжна да предвиди подходящи процедури, даващи възможност на доставчиците да оспорят точността на фактурата, включително в случаите, когато получават фактури от една или повече организации за същите права върху едно и също произведение.

Възнаграждение на носителите на права

Чл. 47. (1) Без с това да се засяга разпоредбата на ал. 3, всяка организация за колективно управление на права, която разрешава многотериториално използване онлайн на музикални произведения, е длъжна да разпределя получените за това възнаграждения на носителите на права точно и своевременно, след като получи информация за използването на произведенията, освен когато това е невъзможно по причини, дължащи се на доставчика на съдържание в интернет.

(2) Организацията по ал. 1 предоставя на носителите на права заедно с всяко плащане по ал. 1 най-малко следната информация:

1. период, през който е осъществено използването, за което се дължат възнаграждения, и териториите, в които това използване е осъществено;

2. събраните суми, направените удръжки и разпределените суми за всеки използван вид право, върху всяко музикално произведение, за което носителите на права са оправомощили организацията да ги представлява изцяло или частично;

3. събраните суми, направените удръжки за управлението на правата и разпределените суми по отношение на всеки доставчик на съдържание в интернет.

(3) В случаите, когато организация за колективно управление на права оправомощи друга такава организация да разрешава многотериториално използване онлайн на музикални произведения по реда на чл. 48 и 49, оправомощената организация е длъжна да разпредели точно и своевременно сумите по ал. 1 и да изпрати информацията по ал. 2 на оправомощаващата организация, която е отговорна за последващото разпределение на тези суми и предоставянето на информация на носителите на права, освен ако между двете организации не е уговорено друго.

Споразумения между организации за колективно управление на права за даване на многотериториални разрешения

Чл. 48. (1) Всяко споразумение за представителство между организации за колективно управление на права, с което една организация оправомощава друга организация да разрешава многотериториално използване онлайн на музикални произведения от своя репертоар, има неизключителен характер. Оправомощената организация за колективно управление на права е длъжна да управлява получените права при условия, които не допускат дискриминация.

(2) Оправомощаващата организация е длъжна да информира своите членове за основните условия на споразумението по ал. 1, включително за срока му на действие и за разходите по услугите, извършвани от оправомощената организация.

(3) Оправомощената организация е длъжна да информира оправомощаващата организация за съществените условия, при които дава разрешения за използване онлайн на репертоара на последната, включително за естеството на използването, срока на договора с доставчика на съдържание в интернет, периода на отчитане и обхванатите територии, за които се дава разрешението за използване онлайн.

Задължение да се представлява друга организация за колективно управление на права при предоставяне на разрешение за многотериториално използване онлайн

Чл. 49. (1) В случай че организация за колективно управление на права, която не предоставя или не предлага предоставяне на разрешения за многотериториално използване онлайн на музикални произведения, включени в нейния собствен репертоар, отправи предложение към друга организация за колективно управление на права да сключат споразумение за представителство по отношение на този репертоар, организацията, към която е отправено предложението, е длъжна да го приеме, ако същата вече предоставя или предлага предоставяне на разрешения за многотериториално използване онлайн на музикални произведения от репертоара на трети организации за колективно управление на права.

(2) Организацията, която е получила предложение по ал. 1, е длъжна да отговори на предложението писмено и незабавно.

(3) Без да се засягат разпоредбите на ал. 5 и 6, оправомощената организация е длъжна да управлява репертоара на оправомощаващата организация при същите условия, при които управлява собствения си репертоар.

(4) Оправомощената организация е длъжна да включи репертоара на оправомощаващата организация във всички предложения за предоставяне на разрешения, които отправя до доставчиците на съдържание в интернет.

(5) Оправомощената организация не може да прави удръжки за издръжката си, по-големи от разходите, стандартно извършвани за изпълнение на овластяването.

(6) Оправомощаващата организация е длъжна да предостави на оправомощената организация цялата информация относно собствения си музикален репертоар, която би била необходима за многотериториалното разрешаване на използването онлайн на музикални произведения. В случай че тази информация се окаже недостатъчна или във форма, която не би позволила на оправомощената организация да действа в съответствие с

изискванията на тази глава, тя ще може да извърши необходимото, за да удовлетвори тези изисквания с цената на разумно оправдани разходи или да изключи от обхвата на действие на споразумението тези произведения, за които информацията е недостатъчна или не може да бъде използвана.

Възможност за оттегляне на оправомощаването за многотериториално разрешаване за използване онлайн на музикални произведения

Чл. 50. В случай че организация за колективно управление на права не е предоставила многотериториални разрешения за използване онлайн на музикални произведения, не предлага такива разрешения, нито е оправомощила друга организация за колективно управление на права за това от нейно име до 10 април 2017 г., носителите на права, които са оправомощили тази организация да управлява техните права за многотериториално разрешаване на използването онлайн на музикалните им произведения, могат да оттеглят от тази организация оправомощаването за даване на многотериториални разрешения, без да е необходимо да го оттеглят за предоставянето от организацията на разрешения за използване онлайн на територията на Република България, така че да имат възможност да разрешават многотериториалното използване онлайн на своите музикални произведения - директно или чрез трети лица, включително чрез друга организация за колективно управление на права, която отговаря на изискванията на тази глава.

Изключение за радио- и телевизионните организации

Чл. 51. Изискванията на тази глава не се прилагат за организациите за колективно управление на права, когато те предоставят разрешение за многотериториално използване онлайн на музикални произведения на радио- или телевизионни организации, чиито програми се разпространяват на повече от една територия и се предлагат за използване онлайн едновременно със или след първоначалното им излъчване, включително предварителни прегледи, които са спомагателни по отношение на първоначалното излъчване на техните радио- или телевизионни програми.

Глава девета

РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ

Подаване на жалби и сигнали

Чл. 52. (1) Организациите за колективно управление на права са длъжни да осигурят на своите членове и на другите

такива организации, от чието име управляват права по силата на договори за взаимно представителство, възможност за подаване на жалби и сигнали, свързани по-специално с оправомощаването за управление на права, условията за членство, събирането на възнаграждения, дължими на носителите на права, удръжките от тях и разпределението им.

(2) Организациите за колективно управление на права са длъжни да отговорят писмено, в т.ч. по електронен път, на всяка жалба по ал. 1 в едномесечен срок от получаването ѝ. Когато организацията за колективно управление на права откаже да уважи жалбата, тя следва да мотивира своя отказ.

Процедури за алтернативно разрешаване на спорове

Чл. 53. (1) При спор между организации за колективно управление на права, членове на такива организации, носители на права, ползватели или представителни организации на ползватели по повод приложението на този закон всяка от страните може да направи предложение за решаване на спора чрез медиация.

(2) Чрез медиация по ал. 1 могат да се решават следните спорове, свързани с организации за колективно управление, установени на територията на Република България, които предоставят или предлагат за предоставяне многотериториални разрешения за използване онлайн на музикални произведения:

1. спорове с действителен или потенциален доставчик на съдържание в интернет във връзка с прилагането на чл. 31, 44, 45 и 46;

2. спорове с един или повече носители на права във връзка с прилагането на чл. 44-50;

3. спорове с друга организация за колективно управление на права във връзка с прилагането на чл. 44-49.

Процедура по медиация

Чл. 54. (1) Медиатор по чл. 53 може да бъде само лице, което отговаря на общите условия по Закона за медиацията, вписано е в Единния регистър на медиаторите към министъра на правосъдието, притежава специални знания в областта на авторското право и сродните му права и е вписано в специалния списък на медиаторите към министъра на културата.

(2) Процедурата по медиация се провежда по реда на Закона за медиацията.

(3) В случай на спор между организация за колективно управление на права и ползвател, започването на процедура по медиация не отменя задължението на ползвателя да заплати възнаграждение за отстъпените права за съответния начин на използване съгласно утвърдената тарифа за този начин на използване. Страните могат да се споразумеят за времето на

процедурата ползвателят да депозира това възнаграждение в банка. В случай че се постигне споразумение, депозираната сума се изравнява до размера на договореното възнаграждение и се изплаща на организацията, като остатъкът, ако има такъв, се връща на ползвателя. При прекратяването на процедурата без постигане на окончателно споразумение сумата се използва за покриване на дължимите възнаграждения за използване.

Прибягване до медиация или до съд

Чл. 55. Подаването на жалби по чл. 52 или прибягването до процедура по алтернативно разрешаване на спорове по чл. 53 не могат да препятстват която и да е от страните да отнесе спора до съда.

Глава десета

КОНТРОЛ ВЪРХУ КОЛЕКТИВНОТО УПРАВЛЕНИЕ НА ПРАВА

Форми на контрол

Чл. 56. (1) Контролът върху начина, по който се извършва колективното управление на авторски и сродни на тях права в Република България, се извършва от министъра на културата. Контролът е предварителен и текущ.

(2) За осъществяване на правомощията си по ал. 1 министърът на културата:

1. извършва регистрация на организациите за колективно управление на авторски и сродни на тях права и на независимите дружества за управление на права, които са създадени и/или упражняват такава дейност на територията на Република България, извършва промени, заличава регистрацията и издава удостоверения за регистрация;

2. създава и поддържа публичен регистър на организациите за колективно управление на права и на независимите дружества за управление на права;

3. упражнява текущ контрол върху дейността на тези организации и дружества;

4. утвърждава тарифите за размера на възнагражденията, събирани от организациите за колективно управление на права и от независимите дружества за управление на права;

5. извършва други дейности, предвидени в този закон.

(3) Министърът на културата може да делегира всяко от правомощията си по ал. 2 на оправомощен от него заместник-министър.

Действия за осъществяване на контрола

Чл. 57. (1) В изпълнение на правомощията си по чл. 56, ал. 2, т. 3 министърът на културата има право да изиска от

всяка регистрирана в съответствие с чл. 8 организация за колективно управление на права и независимо дружество за управление на права информация, свързана с тяхната дейност по управлението на права. В тези случаи министърът на културата определя срок за предоставяне на информацията.

(2) В случай на наличие на сигнал или данни за нарушения по този закон министърът на културата извършва проверка, като изисква становище от съответната организация или дружество и, ако е необходимо, отправя препоръка, като дава подходящ срок на организацията или на дружеството да я разгледат. Организацията или дружеството са длъжни да уведомят министъра на културата за изпълнението на препоръките.

(3) В случай че бъдат констатирани нарушения на чл. 40 и 41 от този закон от страна на организация за колективно управление на права или от независимо дружество за управление на права, регистрирани по реда на този закон, министърът на културата дава задължителни предписания за отстраняването им, като определя подходящ срок за това. Предписанията се публикуват на интернет страницата на Министерството на културата в тридневен срок от издаването им.

(4) Когато ползвател не предостави необходимата информация на организация за колективно управление на права съгласно изискванията на чл. 33 или чл. 46, ал. 2, изречение първо, министърът на културата дава задължителни предписания за предоставяне на поисканата информация, като определя подходящ срок за това. Предписанията се публикуват на интернет страницата на Министерството на културата в тридневен срок от издаването им.

Обмен на информация с компетентните органи, определени да упражняват контрол върху дейността по колективно управление на права в другите държави - членки на Европейския съюз

Чл. 58. (1) Министерството на културата е длъжно да отговоря без неоправдано забавяне на всяко искане, получено от съответния орган на друга държава - членка на Европейския съюз, определен да упражнява контрол върху дейността по колективно управление на права, отнасящо се до дейността на организациите за колективно управление на права, регистрирани в Република България, при условие че искането е мотивирано.

(2) В случай че Министерството на културата счита, че организация за колективно управление на права, установена в друга държава - членка на Европейския съюз, но действаща на територията на Република България, не изпълнява разпоредбите на националното си законодателство относно колективното управление на права, то може да изпрати необходимата информация на компетентния орган на тази държава, придружена, ако е целесъобразно, с искане към този орган да предприеме съответни мерки в рамките на неговите правомощия.

Глава единадесета

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 59. Лице, което упражнява дейност по колективно управление на авторски или сродни на авторското права, без да е регистрирано по реда на чл. 5, или чиято регистрация е заличена, се наказва с глоба или с имуществена санкция в размер от 2000 до 20 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 60. На организация за колективно управление на права или на независимо дружество за управление на права, които действат в нарушение на изискванията на чл. 35, ал. 1 или 2, се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 20 000 лв., ако не подлежат на по-тежко наказание.

Чл. 61. При повторно нарушение и за всяко следващо нарушение по чл. 59 и 60 в едногодишен срок от налагане на предишното наказание имуществената санкция е в размер от 4000 до 40 000 лв.

Чл. 62. На организация за колективно управление на права или на независимо дружество за управление на права, които не изпълнят задължително предписание по чл. 57, ал. 3, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 3000 лв.

Чл. 63. На ползвател, който не изпълни задължително предписание по чл. 57, ал. 4, се налага глоба или имуществена санкция в размер от 500 до 3000 лв.

Чл. 64. На организация за колективно управление на права, която не отговори писмено, в т. ч. по електронен път, на жалба по чл. 52, ал. 1 в едномесечен срок от получаването ѝ, се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 10 000 лв.

Чл. 65. (1) Нарушенията по тази глава се установяват с акт, който се съставя от длъжностни лица, определени със заповед на министъра на културата.

(2) Наказателните постановления по ал. 1 се издават от министъра на културата или от оправомощени от него длъжностни лица.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършва по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „Произведения и други обекти на закрила“ са произведенията на литературата, изкуството и науката по смисъла на чл. 3 от Закона за авторското право и сродните му права и изпълненията, звукозаписите, първоначалните записи на филми или други аудиовизуални произведения и радио- и телевизионните програми по смисъла на чл. 72 от същия закон.

2. „Категории права” са авторските права по смисъла на Закона за авторското право и сродните му права и сродните на авторското права по чл. 72, т. 1-4 от същия закон.

3. „Видове права“ са видовете имуществени авторски права по смисъла на чл. 18, ал. 2, както и имуществените права на артистите-изпълнители по смисъла на чл. 76, ал. 1, на продуцентите на звукозаписи по смисъла на чл. 86, ал. 1, на филмовите продуценти по смисъла на чл. 90а, ал. 1 и на радио- и телевизионните организации по смисъла на чл. 91, ал. 1 от Закона за авторското право и сродните му права.

4. „Носител на права“ е всяко физическо или юридическо лице, различно от организация за колективно управление на права, което притежава авторски или сродни на тях права, или което по силата на споразумение за упражняване на такива права или по закон има право на дял от приходите от използването на правата.

5. „Приходи от управление на права“ са приходите, събирани от организация за колективно управление на права или от независимо дружество за управление на права от името на носителите на авторски или на сродни на авторското права, произхождащи от дадено разрешение за използване на изключително авторско или сродно на авторското право, от право на възнаграждение или от право на компенсационно възнаграждение.

6. „Удръжки за управление“ е сумата, удържана, приспадната или компенсирана от организацията за колективно управление на права или от независимо дружество за управление на права от постъпленията от използването на авторски или сродни на тях права или от приходи от инвестиране на такива постъпления за покриване на разходите, свързани с управлението на правата.

7. „Репертоар“ са произведенията или други обекти, закриляни от Закона за авторското право и сродните му права, по отношение на които организация за колективно управление на права или независимо дружество за управление на права осъществява управление на права.

8. „Договор за взаимно представителство“ е всяко споразумение между организации за колективно управление на права, съгласно което една организация за колективно управление на права упълномощава друга организация за колективно управление на права да управлява правата, които тя представлява, включително споразумение, сключено в съответствие с чл. 48 и 49.

9. „Използване онлайн на музикални произведения“ е отстъпване на предоставянето по безжичен път или по кабел на достъп на неограничен брой лица до произведението или до част от него по начин, позволяващ този достъп да бъде осъществен от място и по време, индивидуално избрани от всяко лице, както и възпроизвеждането и всяко друго използване на произведението или на част от него в интернет.

10. „Многотериториално разрешение“ е разрешение за използване на произведение или на друг обект, закрилян от Закона за авторското право и сродните му права, което обхваща територията на повече от една държава - членка на Европейския съюз.

11. „Свързани лица“ са:

а) съпрузите, роднините по права линия без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен включително, и роднините по сватовство до трета степен включително;

б) съдружниците;

в) лицата, едното от които участва в управлението на другото или на негово дъщерно дружество по смисъла на Търговския закон;

г) лицата, в чийто управителен или контролен орган участва едно и също юридическо или физическо лице, включително когато физическото лице представлява юридическо лице;

д) дружество и лице, което притежава повече от 5 на сто от дяловете или акциите, издадени с право на глас в дружеството;

е) лицата, едното от които упражнява контрол спрямо другото;

ж) лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице или от негово дъщерно дружество по смисъла на Търговския закон;

з) лицата, които съвместно контролират пряко или косвено трето лице или негово дъщерно дружество по смисъла на Търговския закон;

и) лицата, които участват пряко или косвено в управлението, контрола или капитала на друго лице или лица, поради което между тях могат да се уговарят условия, различни от обичайните;

к) лицата, едното от които е представител на другото.

12. „Системно неизпълнение” е налице когато в 3-годишен срок не са изпълнени три или повече задължителни предписания.

13. „Организация за колективно управление на права с по-голяма представителна власт” е организация, която представлява по-голям брой членове и репертоар.

14. „Представителна организация на ползватели за всеки вид използване“ е юридическо лице с нестопанска цел, което отговаря на следните изисквания:

а) членовете й са физически или юридически лица - ползватели, по смисъла на § 2, т. 6 от Закона за авторското право и сродните му права, чиято дейност обичайно е свързана с определен вид използване на произведения и други обекти на закрила;

б) уставът й предвижда водене на преговори с организации за колективно управление на авторски или сродни на авторското права или с независими дружества за управление на права;

в) гарантира широка представителност на видовете ползватели, като представлява както малки или средни, така и големи предприятия, представлява ползватели с по-голям пазарен дял за съответния начин на използване на съответната категория или вид права или, когато няма обективни данни за това – по-голям брой ползватели.

§ 2. Този закон въвежда изискванията на Директива 2014/26/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно колективното управление на авторското право и сродните му права и многотериториално лицензиране на правата върху музикални произведения за използване онлайн на вътрешния пазар (ОВ, L 84/72 от 20.03.2014 г.).

Преходни и заключителни разпоредби

§ 3. (1) Организации за колективно управление на авторски или сродни на тях права, които са били регистрирани в Министерството на културата до влизането в сила на този закон, запазват регистрацията за същата категория права, видове права и произведения или други обекти на закрила, за които са били регистрирани, без да е необходимо отново да се регистрират или пререгистрират.

(2) Тарифите на регистрираните организации за колективно управление на права, утвърдени до влизането в сила на този закон, запазват действието си и продължават да се прилагат.

(3) Организациите за колективно управление на права по ал. 1, регистрирани до влизането в сила на този закон, са длъжни да уведомят в срок до 10-и октомври 2016 г. своите членове за правата и възможностите, които са получили след влизането в сила на този закон, по-специално на основание чл. 14, ал. 1-5.

(4) В случай че организация за колективно управление на права по ал. 1 желае да управлява авторски права по реда на глава осма, тя следва да подаде заявление до министъра на

културата, придружено с декларация за наличието на условията по чл. 43. Заявлението се разглежда по реда на чл. 8.

(5) Организациите за колективно управление на права по смисъла на ал. 1, регистрирани преди влизането в сила на този закон, са длъжни да приведат уставите си в съответствие с изискванията на този закон и да ги представят в Министерството на културата в срок до шест месеца след обнародването му.

(6) В тримесечен срок от влизането в сила на този закон министърът на културата или оправомощен от него заместник-министър привежда в съответствие с него регистъра, воден съгласно отменения чл. 40г от Закона за авторското право и сродните му права.

§ 4. (1) Търговските дружества, които до влизането в сила на този закон с договори за възлагане или с други договорни условия или по закон са оправомощени да управляват авторски или сродни на тях права от името на повече от един носител на такива права като своя единствена или основна дейност и които не са притежавани, нито контролирани пряко или непряко, изцяло или частично, от носители на такива права, подават заявление да се регистрират по реда на чл. 5 и следващите от този закон в срок до шест месеца от влизането в сила на този закон.

(2) Дружествата по ал. 1 продължават дейността си до издаването на удостоверение за регистрация като независими дружества за управление на права или съответно на заповед за отказ от регистрация.

§ 5. Лицата, които до влизането в сила на този закон са били вписани в списъка на медиаторите към министъра на културата, съгласно отменения чл. 40ж, ал. 2 от Закона за авторското право и сродните му права уведомяват писмено министъра на културата в едномесечен срок от влизането в сила на този закон, в случай че не желаят да участват в комисията по чл. 34, ал. 6 от този закон. В този случай имената им се заличават от списъка на медиаторите.

§ 6. Министерството на културата до 10 октомври 2017 г. представя на Европейската комисия доклад за състоянието и развитието на многотериториалното разрешаване на територията на Република България. Докладът съдържа информация за наличието на многотериториални разрешения, за спазването на глава осма от този закон от организациите за колективно управление на права, както и оценка на развитието на многотериториалното разрешаване на използването онлайн на музикални произведения от ползватели, носители на права и от други заинтересовани страни.

§ 7. Министерството на културата до 10 април 2016 г. предоставя на Европейската комисия списък на организациите за колективно управление на права, регистрирани по реда на този закон, и я уведомява за промените в него в тримесечен срок от настъпването им.

§ 8. В Закона за авторското право и сродните му права (обн., ДВ, бр. 56 от 1993 г.; изм. и доп., бр. 63 от 1994 г., бр. 10 от 1998 г., бр. 28 и 107 от 2000 г., бр. 77 от 2002 г., бр. 28, 43, 74, 99 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30 и 73 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 12 и 32 от 2009 г., бр. 25 от 2011 г., бр. 21 от 2014 г. и бр. 14 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 15, ал. 2, изречение второ думите „организацията по чл. 40” се заменят с „организацията по Закона за колективното управление на авторското право и сродните му права”.

2. В чл. 24, ал. 1, т. 15 думите „организация по чл. 40” се заменят с „организация по Закона за колективното управление на авторското право и сродните му права”.

3. В чл. 26:

а) в ал. 6 думите „разпоредбите на чл. 40е, ал. 6, 7 и 8“ се заменят с „разпоредбите на чл. 34, ал. 5, 8 и 10 от Закона за колективното управление на авторското право и сродните му права“;

б) в ал. 7 думите „разпоредбите на чл. 40е, ал. 9-14“ се заменят с „разпоредбите на чл. 34, ал. 6, 7, 10, 12 и 13 от Закона за колективното управление на авторското право и сродните му права”;

в) в ал. 8, изречение първо думите „създадени по реда на глава седма, раздел Iа“ се заменят със „създадени по реда на глава трета от Закона за колективното управление на авторското право и сродните му права“.

4. В чл. 33, изречение второ думите „по този закон“ се заличават.

5. В чл. 36 се създава ал. 7:

„(7) Договорите по ал. 1 могат да се сключват индивидуално или чрез организация за колективно управление на права, или чрез независимо дружество за управление на права по реда на Закона за колективното управление на авторското право и сродните му права освен в случаите, при които този закон предвижда друго.“

6. В глава седма раздел Iа с чл. 40–40з се отменя.

7. В чл. 73 думите „в съответствие с разпоредбите на чл. 40-40з“ се заменят с „в съответствие с разпоредбите на глава шеста от Закона за колективното управление на авторското право и сродните му права“ и накрая се добавя „на този закон“.

8. В чл. 95а, ал. 1, т. 1 думите „съгласно чл. 40, ал. 8“ се заменят със „съгласно чл. 36, ал. 2 от Закона за колективното управление на авторското право и сродните му права“.

9. В чл. 97 ал. 4 се отменя.

10. В § 2, т. 9 от Допълнителните разпоредби думите „организацията по чл. 40” се заменят с „организацията по Закона за колективното управление на авторското право и сродните му права”.

11. В § 5 от Допълнителните разпоредби ал. 2 се изменя така:

„(2) Когато използването се договаря чрез организация за колективно управление на права или чрез независимо дружество за управление на права, размерът на възнаграждението се определя съгласно утвърдената от министъра на културата тарифа за това използване.”

§ 9. Законът влиза в сила на 10 април 2016 г.

Законът е приет от 43-ото Народно събрание на ……..…... 2016 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

Приложение
към чл. 41, ал. 2

I. Информация, която трябва да съдържа годишният доклад за прозрачност.

1. Годишен финансов отчет, включващ счетоводен баланс, отчет за приходите и разходите през изтеклата календарна година, и отчет за паричните потоци, а за независимите дружества за управление на права - и отчет за собствения капитал.

2. Отчет за дейността през изтеклата календарна година.

3. Информация за евентуалните откази за сключване на договори за отстъпване на права за използване по чл. 32, ал. 1.

4. Описание на правно-организационната форма и структурата на управление на организацията.

5. Информация за всички юридически лица, пряко или косвено притежавани или контролирани, изцяло или частично, от организацията за колективно управление на права.

6. Информация за общата сума, изплатена като възнаграждения на органите на управление и надзор на дружеството през предходната година, както и всякакви други предоставени им облаги.

7. Финансовата информация, посочена в раздел II от настоящото приложение.

8. Отделен отчет за използването на суми, удържани за социални, културни и образователни услуги, съдържащ информацията, посочена в раздел III от настоящото приложение.

II. Финансова информация, която се предоставя в годишния доклад за прозрачност

1. Финансова информация за приходите от управлението на авторски или сродни на тях права по видове управлявани права и видове използване (например радио- и телевизионно излъчване, използване онлайн, публично изпълнение), включително информацията относно приходите от инвестиране на приходите от управление на права и използването на такива приходи, независимо дали са разпределяни сред носителите на права или сред други организации за колективно управление на права, или са използвани по друг начин.

2. Финансова информация за разходите за управление на права и други услуги, предоставяни от организацията за колективно управление на права на носителите на права с подробно описание, включващо най-малко следните елементи:

а) всички оперативни и финансови разходи - по видове управлявани права, а в случаите, в които разходите са косвени и не могат да се отнесат към един или повече видове права –

обяснение на метода, по който те са прехвърлени в едно или в друго перо;

б) оперативни и финансови разходи - по видове управлявани права, а в случаите, в които разходите са косвени и не могат да се отнесат към един или повече видове права – обяснение на метода, който е бил използван за отнасянето на такива косвени разходи, само по отношение на управлението на права, включително за удръжките за управление, приспаднати от или компенсирани с приходите от управление на права, или всеки доход, произтичащ от инвестиране на приходите от управление на правата, в съответствие с чл. 24, ал. 2 и чл. 25, ал. 1-3;

в) оперативни и финансови разходи, свързани с услуги, различни от услугите за управлението на правата, но включващи социалните, културните и образователните услуги;

г) източници, използвани за покриване на разходите;

д) удръжки от приходите от управлението на права - по видове управлявани права, както и предназначение на удръжките, като например за разходи, свързани с управлението на права или със социални, културни или образователни услуги;

е) процента на разходите, свързани с управлението на права и с други услуги, предоставяни от организацията за колективно управление на права на носителите на права, спрямо приходите от управление на права за съответната финансова година - по видове управлявани права, а когато разходите са косвени и не могат да се отнесат и към един или повече видове права – обяснение за метода, използван за прехвърлянето на тези косвени разходи.

3. Финансова информация за суми, дължими на носителите на права, с пояснения най-малко за следното:

а) общата сума, разпределена на носителите на права - с разбивка по видове управлявани права;

б) общата сума, изплатена на носителите на права - с разбивка по видове управлявани права;

в) периодичността на плащанията - по видове управлявани права;

г) обща, събрана, но неразпределена между носителите на права сума - с разбивка по видове управлявани права, с посочване на календарната година, през която тези суми са били събрани;

д) обща, разпределена, но още неизплатена на носителите на права сума - с разбивка по видове управлявани права, с посочване на календарната година, през която тези суми са били събрани;

е) когато дадена организация за колективно управление на права не е извършила разпределението и изплащането на сумите в рамките на сроковете по чл. 26, ал. 1 – причините за закъснението;

ж) общия размер на сумите, които не могат да бъдат разпределени, заедно с обяснение за използването им.

4. Информация за отношенията с други организации за колективно управление на права с пояснения най-малко за следното:

а) суми, получени от, и суми, платени на други организации за колективно управление на права - с разбивка по видове управлявани права и по организации;

б) удръжки за управлението и други удръжки от приходите от управлението на права - с разбивка по видове управлявани права и по организации;

в) удръжки за управлението и други удръжки от сумите, изплатени от други организации - с разбивка по видове управлявани права и по организации;

г) суми, разпределени пряко на носителите на права от други организации - с разбивка по видове управлявани права и по организации.

III. Информация, която се предоставя в отделния отчет по чл. 41, ал. 3.

1. Сумите, удържани за социални, културни и образователни услуги през финансовата година - с разбивка по вид цели, и за всеки вид цел - с разбивка по видове управлявани права.

2. Пояснение за използването на тези суми - с разбивка по видове цели, включително разходите за управление на суми, удържани за финансиране на социални, културни и образователни услуги, и отделните суми, използвани за тези услуги.

М О Т И В И

към проекта на Закон за колективното управление на авторското право и сродните му права

Проектът на Закон за колективното управление на авторското право и сродните му права (ЗКУАСП) е изготвен с цел въвеждане на Директива 2014/26/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година относно колективното управление на авторското право и сродните му права и многотериториалното лицензиране на правата върху музикални произведения за използване онлайн на вътрешния пазар, наричана по-нататък „Директивата". Държавите - членки на Европейския съюз, са длъжни да отразят Директивата във вътрешното си законодателство най-късно до 10 април 2016 г.

Директивата съдържа изцяло нова и много подробна регламентация на изискванията за функциониране на организациите за колективно управление на права и въвежда нов субект на колективното управление - независимите управляващи права дружества. Изцяло нова е регламентацията по отношение на многотериториалното лицензиране на правата върху музикални произведения за използване онлайн на вътрешния пазар. Това, както и обемът на нормите от Директивата са причините да се предпочете въвеждащите ги законодателни текстове да бъдат отделени в самостоятелен устройствен закон, а не да се изменя и допълва съществуващият Закон за авторското право и сродните му права (ЗАПСП), където към момента е уреден режимът на колективното управление. Обратният вариант, а именно механичното добавяне на нормите от Директивата в ЗАПСП, неоправдано ще утежни този закон и ще измести целите и задачите, които си е поставил. Отнася се за над 60 текста, които в голямата си част са устройствени правила за организации за колективно управление на права и нямат отношение към материалното авторско право - същина на ЗАПСП. В случай че в ЗАПСП механично бъдат събрани на едно място принципите на авторското право и структурните правила за създаване и действие на организации за колективно управление на права, наподобяващи аналогичните текстове в устройствените Закон за юридическите лица с нестопанска цел и Търговския закон, практическото прилагане на закона би било съществено затруднено. С подобни аргументи административното регулиране на производството и търговията с оптични дискове, матрици и други носители, съдържащи обекти на авторското право и сродните му права, бе обособено в отделен закон. Отделянето на предложенията в самостоятелен закон дава също така и възможност за по-пълна и подробна регламентация, което от своя страна ще сведе до минимум възможностите за различни интерпретации при тълкуването на текстовете и ще подпомогне работата на правоприлагащите органи, които ще бъдат ангажирани в случаи на спорове. Със създаването на ЗКУАПСП действащият ЗАПСП ще бъде облекчен от неприсъщи за него процедурни правила - чл. 40 и следващите, регламентиращи функционирането и контрола върху организациите за колективно управление на права, като съдържанието му ще се ограничи и концентрира върху

нормите, определящи материалното основание за възникване на задължения за изплащане на възнаграждения при използване на защитени от него обекти, а процедурата как да става това, ще бъде отделена в новия закон. Не на последно място, обособяването на отделен Закон за колективното управление на авторското право и сродните му права в най-голяма степен отговаря на интересите на правоносителите и ползвателите, като същевременно дава възможност и за най-пълно и всеобхватно въвеждане на изискванията на Директивата.

По същество в законопроекта по подобие и в съответствие с изискванията на Директивата е структурирана системата на колективното управление на права, като са изведени: основните положения и субектите на колективното управление (глава първа); регистрацията на субектите – организации за колективно управление на права и независими управляващи права дружества (глава втора); специфичните изисквания към организациите за колективно управление на права (глава трета), в която подробно са разписани правата на носителите на авторски и сродни права, правилата за членство в организацията, правата на нечленовете, съдържанието на устава, функциите на Общото събрание, на управителния и на надзорния съвет; управлението на приходите от управление на права (глава четвърта), в т. ч. принципите на разпределението на събраните възнаграждения и удръжките за дейността на организациите; управлението на права от името на други организации за колективно управление на права (глава пета); отношенията с ползвателите (глава шеста), която съдържа основните изисквания при сключване на договори с ползватели, задълженията на ползвателите, както и реда за определяне размера на събираните възнаграждения (утвърждаването на тарифите на организациите), представителната власт на организациите; изискванията за прозрачност и отчетност (глава седма), съдържаща изчерпателна информация как се отчитат субектите на колективното управление към носителите на права, които представляват, към другите организации за колективно управление и към ползвателите, в т. ч. е предвиден и годишен доклад за прозрачност, към който в приложение към закона детайлно са описани реквизитите, които трябва да съдържа; особените разпоредби, отнасящи се до многотериториалното разрешаване на използването онлайн на музикални произведения от организации за колективно управление на права (глава осма); разрешаване на спорове (глава девета), в която е развита процедурата по медиация; контролът върху колективното управление на права (глава десета), административнонаказателните разпоредби (глава единадесета), както и Допълнителните разпоредби, в които се съдържат дефиниции на основни понятия от закона. В Преходните и заключителните разпоредби е предвидено запазване на статута на действащите организации за колективно управление на права и техните тарифи, доколкото, от една страна, същите са преминали вече през процедура по регистрация, аналогична на предвидената в законопроекта, а от друга страна, ще се запази тяхното нормално функциониране и няма да се стигне до сътресения в

чувствителната област на колективното управление на права; предвиден е шестмесечен срок, в който регистрираните организации да приведат уставите си в съответствие с изискванията на закона, както и тримесечен срок за актуализиране на съществуващия регистър с оглед на структурирането му в два раздела; внесени са произтичащите от закона поправки в редица текстове на ЗАПСП, препращащи към отменения раздел Iа от него (от чл. 40 до чл. 40з).

В допълнение на изискванията на Директивата в законопроекта са намерили място и някои норми, които са специфични за съществуващия български модел на колективно управление, резултат са на натрупаните през годините практика и опит в тази сфера и са действащи към настоящия момент. Сред тях е изискването, когато за определени в закона категории права има вече регистрирани организации за колективно управление на права, кандидатстващите за регистрация лица да имат сключено споразумение с регистрираната организация. Този модел се е наложил в практиката у нас и с него се цели да се гарантира сигурността на ползвателите срещу честите случаи на измами при лицензирането на права, извършвано от субекти без надлежни правомощия. Изключение от посоченото изискване е предвидено за независимите управляващи права дружества в случаите, когато същите кандидатстват за регистрация за управление на права при публично изпълнение. Специфична за съществуващия у нас модел за колективно управление е и възможността регистрираната организация да събира и да разпределя възнаграждения и на нечленове, както и при определени условия да се освобождава от отговорност ползвател, сключил договор с организацията, дори когато същият използва произведения или други защитени обекти на правоносители, които не са членове на организацията. Като гаранция за това, че организацията не злоупотребява с исканите възнаграждения за съответния вид използване, е развитата процедура по утвърждаване на размера на тези възнаграждения, която включва изискване за съгласувателни действия с представителни организации на ползвателите и санкция от страна на министъра на културата, както и осъществяване на предварителен, текущ и последващ контрол от страна на Министерството на културата върху дейността на организациите. Тази процедура действа и сега по реда на ЗАПСП, като нейното въвеждане през 2011 г. до голяма степен спомогна за урегулиране на отношенията между правоносители и ползватели.

Една от основните цели на законопроекта, изцяло в унисон с изискванията на Директивата, е регулирането на дейността на субектите, осъществяващи колективно управление на права, и отграничаването на тази дейност от сделките по директното отстъпване на права от страна на правоносителите и други случаи на упражняване на авторски и сродни права. По тази причина в законопроекта - в чл. 2, ал. 1, ясно е дефинирана дейността по колективно управление: „предприемане на действия по управлението на авторски или сродни на тях

права едновременно от името и за сметка на повече от едно лице – носители на някое от тези права, в тяхна обща полза", като към момента законът припознава като неин субект единствено организациите за колективно управление. В последно време е налице тенденция авторски и сродни на тях права да се предлагат на ползвателите и от малък брой независими търговски компании, които оперират паралелно с организации за колективно управление на права (ОКУП) и предоставят на ползвателите ограничен по вид и обем репертоар. Това поставя тези компании в положението на субект, упражняващ дейност по колективно управление на авторски и сродни на тях права, и налага правата и задълженията му да са съизмерими с тези на организациите за колективно управление на права. Същевременно - по отношение на посочените компании, законът не съдържа правна уредба, а изискванията за публично оповестяване на размерите на възнагражденията, начините на разпределяне, отчетност, контрол и др. не се прилагат по отношение на тях. Оставянето им извън приложното поле на регулацията води до непропорционалност и рязко снижава възможностите за ефективно правоприлагане и контрол. Директивата задължава страните членки да приемат разпоредби, с които да се премахне тази празнина, в съответствие с което законопроектът въвежда и новата категория субекти на колективно управление - независимите дружества за управление на права – търговски дружества по смисъла на Търговския закон, които отговарят на предвидените в закона условия и са преминали през процедура по регистрация по реда на ЗКУАПСП.

Наред с изискванията на Директивата, отнасящи се до независимите дружества, законопроектът предвижда и допълнителни правила за функционирането им, които са съобразени с изискванията на националното законодателство към колективното управление на права и които целят постигането на равно третиране между отделните субекти на колективното управление. По тази причина и доколкото законопроектът съдържа специфични изисквания за дейността на организациите за колективно управление на права, част от тях следва да бъдат съотнесени и за независимите търговски дружества. Следва да се подчертае, че тези изисквания са свързани единствено с дейността на дружеството като субект на колективно управление на права и не засягат евентуалните му други дейности.

Въвежданият регулаторен режим по отношение на дейността по колективно управление, когато тя се упражнява от търговски дружества (независими дружества за управление на права), не съдържа прекомерни изисквания и не се очаква да засегне неоправдано търговските и другите им интереси. Регулацията съответно на спецификата на тези дружества е по-либерална в сравнение с тази, прилагана от 2011 г. към организациите за колективно управление на права – прилага се само по отношение на дейността на търговеца по колективно управление (организациите за колективно управление не могат да

имат и друга дейност, съответно изискванията засягат основния им и единствен предмет на дейност); независимите търговски дружества ще могат да получават регистрация за управление на права при публично изпълнение, без да е необходимо да сключват споразумение с организацията, притежаваща по-ранна регистрация за същото; при публично изпълнение ще могат да договарят самостоятелно с ползвателите; тарифите им за всички видове използване ще се утвърждават по облекчена процедура.

Въвежданият режим не е рестриктивен и от гледна точка на ползвателите – при използване чрез публично изпълнение ползвателят ще може да придобие необходимите права чрез договор както с ОКУП, така и с независимо управляващо права дружество в зависимост от специфичните си нужди, което разширява възможностите за избор и индивидуален подход.

Предлаганата правна рамка няма рестриктивен характер и от гледна точка на правоносителите. С предвидената регистрация и след получаването й търговското дружество придобива нова правосубектност – възможност да упражнява дейност по колективно управление на авторски и сродни на тях права. Съответно правоносителите получават възможност да упражняват правата си чрез още един субект, на когото да възложат да ги представлява в отношенията с ползвателите, да договаря използване на произведенията им и да събира и разпределя полагащите им се възнаграждения, заедно със или вместо организация за колективно управление на права.

Друг изцяло нов елемент в колективното управление на права, който за пръв път се въвежда в българското законодателство съобразно изискванията на Директивата, е многотериториалното разрешаване на използването онлайн на музикални произведения от организации за колективно управление на права. Тези норми регламентират специалните изисквания към организациите за колективно управление на права, които желаят да осъществяват многотериториално разрешаване на използването онлайн на музикални произведения, свързани с необходимостта такива организации да разполагат с достатъчно капацитет за обработване на данни по електронен път, с възможности за идентифициране на репертоара и за проследяване на използването му. С оглед на използваната в Директивата терминология в Допълнителните разпоредби на законопроекта са дадени дефиниции на понятията „многотериториално разрешаване“ и „използване онлайн на музикални произведения“.

Значителна част от законопроекта е отделена на нормите, регламентиращи изискванията за прозрачност и отчетност на дейността на субектите на колективно управление, като по този начин са спазени препоръките на Директивата да се гарантира в най-голяма степен спазването на правата и на законните интереси както на правоносителите, независимо от това дали членуват, или не в организации за колективно управление на права или в независими управляващи права дружества, така и на ползвателите на правата. Подробно регламентирани са и правомощията на министъра на културата при

осъществяването на контрол върху дейността по колективно управление, свързана с регистрацията на организациите и дружествата, с утвърждаването на размерите на възнагражденията, които получават от ползвателите, както и с упражняването на текущ контрол върху дейността им.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)